

Copyright © 2018 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Nisan 2018 • 6(14) • 111-134

ISSN 2147-8473
 Başvuru | 25 Şubat 2018
 Kabul | 03 Nisan 2018

Gençlerin Siyasal Katılımı: Şırnak Örneği

*Emel Altın**

*Murat Kasımoğlu***

Öz

Bu çalışmanın amacı Şırnak İl Merkezi'nde yer alan 14-19 yaş arası gençlerin siyasal katılımçılık eğilimlerini etkileyen faktörleri araştırmaktır. Çalışmada nicel bir araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırmada veri toplama araçlarından soru formuna başvurulmuştur. Araştırma için gerekli veriler 2015 yılının Kasım başı ve ortasında araştırmacılar tarafından geliştirilen anketle toplanmıştır. Araştırmanın evrenini Şırnak İl Merkezi'nde liseye giden 14-19 yaş arası 7.131 genç oluşturmaktadır. Örneklem, Şırnak İl Merkezi'nde 1789 öğrencisi olan en büyük lisesinden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmada açıklayıcı faktör analizi ve temel bileşenler analizi sonucu araştırmaya katılan gençlerin siyasal katılımçılık eğilimlerini etkileyen faktörlerin motivasyon, iletişim kanalları, aktif sivil katılım ve bireysel karakteristik özellikler olmak üzere dört boyut altında toplandığı görülmektedir. Şırnak İl Merkezi'nde 14-19 yaş arası gençlerin siyasal katılımçılık eğilimlerinin yaş, cinsiyet, eğitim alanı ve gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyelik (çevre, spor ve sanata yönelik kulüpler, STK'lar, siyasi partilerin gençlik kolları vb.) bakımından anlamlı farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Bu sonuca dayalı olarak gelişim sürecinde olan Şırnak İl Merkezi'nde gençlerin siyasal katılımçılıklarının artırılmasına yönelik önermeler ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Siyasal Katılımçılık Motivasyonu, Bireysel Karakteristik Özellikler, İletişim Kanalları, Aktif Sivil Katılım

* Dr. Öğretim Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Iğdır, jozefgold33@gmail.com

** Prof. Dr. İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, İstanbul, mkasimoglu@ticaret.edu.tr

Abstract

The aim of this study is to investigate the factors affecting the political participation tendencies of the young people aged between 14 and 19 in Şırnak City Center. A quantitative research method has been adopted in the study. A questionnaire was used in the research for data collection tools. The data needed for the research were collected by a questionnaire developed by the researchers in the beginning and middle of the November 2015. The universe of the research is composed of 7.131 young people who attended to high school and aged between 14 and 19 living in Şırnak City Center. As a sample, 502 data were collected randomly from the largest high school which has 1789 student in Şırnak City Center. It is found that the factors affecting the political participation tendencies of young people participating in the exploratory factor analysis and principal component analysis study are collected under four dimensions: motivation, communication channels, active civil participation and personal characteristics. It is observed that political participation tendencies of young people aged between 14 and 19 in Şırnak City Center have significant differences in terms of age, gender, educational field and membership to organizations engaged in activities related to youth (clubs for environment, sports and arts, NGOs, political parties etc.). Based on this result, some proposals have been made to increase the tendency of political participation of young people in the city of Şırnak, which has been in the process of development.

Keywords: Youth, Political Participation Motivation, Personal Characteristics, Communication Channels, Active Civil Participation.

1. Giriş

Bireylerin on iki yaşından itibaren sosyal anlayışlarını ve yeteneklerini; on dört yaşından itibaren ise siyasal farkındalıklarını geliştirmeye başladıkları görülmektedir (Matthews ve Limb, 1998:68). Çocukluktan yetişkinliğe geçme dönemi olan bu dönemde bireyler kendi kimliğini bulma, toplumun evrensel değerlerini benimseme ve uyum sağlama, sosyal olgunluğa erişme durumundadır. Ailelerinin bireyler üzerindeki etkisi azalır ve bireyler sahip oldukları değerler sisteminin etkisiyle davranışlarını yönlendirir (Gültekin, 2017:1560). Bireylerin yetişme döneminde elde ettikleri sosyal deneyimler ileride ortak bir siyasi görüşü benimsemelerini sağlayabilmekte veya siyasal katılımları açısından farklılıklar yaratabilmektedir. Siyasal katılım siyasal konuları takip etmekten, faal olarak siyasal kurumların içerisinde bulunmaya kadar oldukça geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Siyasal katılım için davranışların yanında tutumların da önemi bulunmaktadır. Tutumlar zihni, hissi ve hareket olmak üzere üç temele oturur. Bireylerin siyasete duyulan ilgi, siyasal bilgi, siyasal etkinlik duygusu ve vatandaşlık duygusu gibi tutumları kişinin içinde yaşadığı toplumda eylem biçiminde gösterdiği tepkileri büyük ölçüde etkiler. Bireyler, toplumu yönetenlerin eylemlerini destekleyebilecekleri gibi bunları eleştirme ve değiştirme yoluna da gidebilirler (Neundorf ve Smets, 2015:2). Bu anlamda 14-19 yaş arası gençlerin siyasal katılımı sadece erken dönemde vatandaşlık görevlerini benimsemeleri ve ileriki dönemlerde oy kul-

lanma görevlerini yerine getirmelerinden ibaret değildir. Siyasal katılım gençlerin gönüllü faaliyetlere ve kampanyalara katılarak öğrendikleri ve geliştirdikleri yeteneklerle gelecekte ekonomik, politik ve sosyal hayatta daha etkin olarak rol alabilmelerini, gençlik örgütlerinde belirli konulara veya sorunlara ilişkin bilgiyi araştırma ve elde edilmelerini, yerel ve ulusal sorunlar ile ilgili yetkili kişiler ile irtibata geçmelerini, bir sorun hakkında somut bir örnek olay üzerinden tartışabilme yeteneği sağlamalarını, işbirliği içerisinde çalışabilmeyi, yerel konsey toplantılarının prosedürleri hakkında bilgi edinmelerini, toplum içinde konuşmalarını, diğer gençlik örgütleri ve grupları ile iletişimde bulunmalarını ve siyasal partilerle sivil toplum kuruluşlarının politikaları hakkında bilgi sahibi olmalarını da kapsar (Roker vd., 1999: 194; van Deth, 2014:355).

Bu çalışma Şırnak İl Merkezi'ndeki gençlerin siyasal katılımlarını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma gençlerin siyasal ilgilerinin ve siyasal katılım biçimlerinin belirlenmesi açısından önem taşımaktadır. Çalışma için literatürden (Yates ve Youniss, 1998:510; Flanagan, Faison, 2001:4-9; Albanesi, Cicognani, Zani, 2007: 402-403; Zaff, Malanchuk, ve Eccles, 2008:42-43; Hawkins, Letcher, Sanson, Smart ve Toumbourou, 2009:92), uzman görüşlerinden ve katılımlı gözlem yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışma, AB desteği ile yürütülen proje çerçevesinde Türkiye'deki ve AB'ye üye farklı üç ülkeden gelen uzmanlardan ve gençlerin katılımı ile oluşturulan süreçlerden elde edilen veriler ile tasarlanmıştır. Katılımcı uzmanlar gençlik ve kültür araştırmalarında uluslararası tecrübe ve birikime sahip STK aktivisti, öğretim üyesi, politikacı ve eğitimcilerin oluşmuştur. Proje WALD (Dünya Yerel Yönetimler ve Demokrasi Vakfı) liderliğinde yürütülmüştür. Bu çalışma sürecinden ve yönetiminden elde edilen verilere ve araştırma tasarım sürecine dayandırılarak geliştirilen ölçek 700 adet olmak üzere 2-16 Kasım 2015 tarihleri arasında Şırnak İl Merkezi'ndeki en kalabalık olan 1789 mevcutlu Çok Programlı Lisesi'nde 14-19 yaş grubu yaş öğrencilere sınıflarında öğretmenleri vasıtasıyla uygulanmıştır. Tüm soruları cevaplandırılan 502 geçerli anket üzerinden çalışma yapılmıştır. Eğitim alanları bakımından Lise 1 ve 2 sınıfta okuyan öğrenciler bir ayrıştırmaya tabii tutulmadığı için araştırmaya dahil edilmemiştir. Çalışmanın araştırma sorusu "*14-19 yaş gençlerin siyasal katılım boyutları ve katılım düzeyleri hangi faktörlerden etkilenir?*" şeklinde belirlenmiştir. Ölçek sonuçları SPSS v23 istatistik programı kullanılarak beş kategoride değerlendirilmiştir. Ölçekteki kategorilerin birincisinde gençlerin demografik özellikleri (yaş, eğitim gördüğü alan, cinsiyet) ele alınmıştır. İkinci ve üçüncü kategorilerde gençlerin gençlere yönelik çalışmalarda bulunan kuruluşlara üyelikleri ve süresi ile aktif olarak bir organizasyonda bulunma süreleri analiz edilmiştir. Ölçekteki ikinci ve üçüncü kategorilerin analizi ile gençlerin katılım motivasyonları ve bu motivasyonların eyleme dönüştürme yetenekleri analiz edilmiştir. Dördüncü kategoride gençlerin siyasal katılım algıları ele alınırken beşinci kategoride gençlerin kültürel ve bireysel karakteristik özelliklerinin değerlendirilmesi yer almaktadır. Ölçek betimsel ve çıkarımsal istatistik yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Her faktör ile ilgili analitik tablolar oluşturulmuştur. Gençlerin siyasal katılım eğilimleri, iletişim kanalları, bireysel karakteristik özellikleri, motivasyon ve aktif sivil katılım olmak üzere dört boyut altında toplanmıştır. Çalışmanın hipotezleri ise

H1: Gençlerin eğitim gördükleri alana göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

H2: Gençlerin cinsiyetine göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

H3: Gençlerin gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyelik durumlarına göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

H4: Gençlerin yaşlarına göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

olarak belirlenmiştir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerine başvurulmuştur. Araştırma deseni olarak betimsel ve karşılaştırmalı analiz kullanılmıştır.

2. Kavramsal Analiz ve Çerçeve

Gençlerin siyasal katılımlarına ilişkin çalışmalar 1990'lerden itibaren çalışılmaya başlanmıştır (Wilkinson ve Mulgan, 1995; White, Bruce ve Ritchie 2000; Henn, Weinstein ve Wring 2002; Park, Phillips ve Johnson, 2004; Qdegard ve Berglund, 2008). Wilkson ve Mulgan (1995) siyasal katılımın kuşaklar boyunca nasıl bir evrim geçirdiğini göstermiştir. Neundorf ve Smets (2015) ekonomik, politik ve sosyal çevrenin gençlerin siyasal katılım eğilimlerini ancak uzun vadede etkileyebildiğini göstermiştir. White, Bruce ve Ritchie (2000) İngiltere'deki 14-24 yaş grubu gençlerin siyasal katılımı nasıl kavramlaştırdıklarını ve gençlerin siyasal ilgi düzeylerinin ve katılım fırsatlarının azalma nedenlerine değinmişlerdir. Park, Phillips ve Johnson (2004) 12-19 yaş arası gençlerin siyasal ilgi ve katılım düzeylerini araştırmışlardır. Henn, Weinstein ve Wring (2002)'nin çalışmasından da siyasal katılımın gençler için geleneksel anlamından çıkarak tekrar şekillendiği anlaşılmaktadır. Qdegard ve Berglund (2008) 16-19 yaş arası Norveçli gençler üzerinde yaptıkları çalışmada post modern siyasal katılımın bireyselleşme sürecinden etkilendiğini ileri sürmüşlerdir. Geleneksel siyasal katılımın aksine post modern siyasal katılımı ailelerin sosyo-ekonomik sınıflarının gençlerin siyasal katılımları üzerindeki etkisinin azaldığı bunun yerine gençlerin bireysel karakteristik ve kültürel özelliklerinin siyasal katılımları üzerindeki etkisinin daha ön plana çıktığı görülmüştür. Gençlerin siyasal katılımları 4 farklı kategoride değerlendirilebilir.

Gençler resmi veya gayri resmi siyasal katılım göstermelerine göre dört gruba ayrılabilirler. Seçimlerde neredeyse hiç oy kullanmayan ve gayri resmi siyasal katılım gösterenler, siyasete ilgisiz olanlar olarak tanımlanmaktadır. Genç katılımcılar sadece resmi seçim faaliyetlerinde bulunurlarsa, vatandaş olarak sınıflandırılmaktadır. Seçimlere katılmadıkları halde gayretli bir şekilde gayri resmi siyasal katılım gösterenler, politik olmayan aktivistler olarak tanımlanabilirler; çünkü temsili siyasete dayanmak yerine lobi, dilekçe verme ya da gösteri gibi gayri resmi yaklaşımlar aracılığıyla etki yaratmaktadırlar. Son olarak, sadece seçimlere katılmakla kalmayan, aynı zamanda lobi ve / veya protesto eylemlerine katılanlar, yetenekli aktivistler olarak tanımlanabilir (Chuan ve Chang, 2012:6).

Tablo 1: Gençlerin Siyasal Katılım Biçimleri

	Aktif Olmayan	Aktif
Neredeyse hiç katılım göstermeyen	Siyasete İlgisiz Olanlar	Politik Olmayan Aktivistler
Katılım gösteren	Vatandaş	Yetenekli Aktivistler

Kaynak: Chuan ve Chang, 2012: 6

Gençlerin siyasal bilgi dereceleri, mesleki alanlara yönelik bilgileri, sosyal organizasyonlara katılım oranları, gelişim projelerine katılım oranları, medya ve iletişim kanallarını kullanma oranları (Chaffee ve Kanihan, 1997:421-425), kişilik özellikleri ve ailesel yapıları gençliğin siyasal katılım tutumuyla güçlü bir ilişki içerdiği anlaşılmaktadır (Beck ve Jennings, 1982:106; Flanagan, Syvertsen ve Stout, 2007:21; Özyurt, 2010:301-302). Kişisel bağlılık, dayanışma, menfaat ve vatandaşlık duygusu gibi faktörler siyasal katılımın gerçekleşmesinde etkilidir (Tatar, 2003:336).

Geleneksel siyaset bilimi gençlerin siyasal katılımlarını, tıpkı genel siyasal katılım çalışmalarında olduğu gibi, genellikle oy verme veya vatandaşlık bilinci geliştirme ile sınırlı bir biçimde ele almaktadır. Bir siyasal partinin gençlik organizasyonuna üye olmak, bir seçim kampanyasında bildiri dağıtmak gibi etkinlikler oy verme gibi genel siyasal katılıma örnek olarak gösterilebilir. Ancak modern toplumlarında siyasal katılım oy vermeyi bir vatandaşlık hakkı ve zamanı geldiğinde bir görev olarak yerine getirme olarak görmenin ötesindeki bir faaliyet alanına işaret etmektedir. Siyasal katılımın bir başka şekli de kişisel nedenlerle ya da yaşanan çevreyle ilgili yerel veya siyasi otoritelere dilekçe vermek, şiddet içermeyen bir boykota ya da gösteriye katılmak, çevre, spor, sanatsal etkinlik vb. faaliyetler yürüten kulüplere dahil olmak, mesleki eğitim seminerlerine ve siyasal bilgilerini ve bilinçlerini geliştirecek toplantılara katılmak yoluyla siyasal katılım algısını geliştirmedir. Post modern katılım ise diğer katılım şekillerinden farklı olarak, doğrudan siyaset ya da siyasal kurumları olmamasına karşın kolaylıkla siyasallaşabilen bir katılım biçimi olması nedeniyle ayrılır. İnternet üzerinden yapılan protestolar ya da sivil toplum kuruluşu üyelikleri post modern katılıma örnek olarak gösterilebilir (Özyurt, 2010: 292). Yeni iletişim teknolojileri, özellikle de internet vasıtası ile gençler daha rahat ve hızlı bir şekilde bilgi edinme, haberleşme, örgütlenme ve seslerini duyurma olanağı bulabilmektedirler. Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ve bilgi teknolojilerine erişimini arttırması gençlerin siyasal toplumsallaşma olanaklarını arttırmaktadır. Önceki kuşaklarda gençler için siyasallaşma çoğunlukla aile üzerinden gerçekleşirken, bilgi teknolojilerine erişimin artması gençlerin siyasal toplumsallaşma olanaklarında ailenin gençlerin siyasal katılımı üzerindeki etkisini zayıflatmaktadır (Yılmaz ve Oy, 2014: 28).

Kumar (2014) gençlerin siyasal katılım algılarını cinsiyet, yaşanan bölge (metropol-kırsal) ve eğitim seviyesi açısından değerlendirilmiştir. Aynı eğitim seviyesinde metropol bölgelerde yaşayan gençlerin siyasal farkındalıkları kırsal bölgelerde yaşayan gençlere göre

daha fazla olduğu görülmüştür. Bu anlamda eğitim gençler arasında siyasal farkındalık yaratmak için bir faktör olarak görülebilir. Siyasi çıkarlar açısından bakıldığında, gençlerin siyasette bilgilendirilmesindeki ve katılımlarının sağlanmasındaki motivasyonda düşüş olduğu gözlenmiştir. Bunda yerel ve ulusal düzeydeki komitelerde genç liderlerin sayısının az olmasının etkili olduğu bulunmuştur. Metropol bölgelerde yaşayanlardan farklı olarak kırsal kesimde yaşayan gençlerin eğitim düzeyleri yükseldikçe siyasal faaliyetlere ve aktivitelere katılma oranlarının da arttığı görülmüştür. Metropol bölgelerde ise durum tam tersi şekilde gerçekleşmiştir. Metropol bölgelerde eğitim düzeyi yükseldikçe politik bilinç artmasına rağmen siyasal faaliyetlerde bulunma eğilimi giderek azaldığı görülmüştür. Metropol bölgelerde eğitim seviyesi yükseldikçe siyasal ilgi artmasına rağmen bu siyasal ilgi kırsal kesimlerdeki gençler kadar aktif katılımcılığa dönüşmemiştir. Çünkü gençlerin eğitim ve meslek edinme gibi siyasal olmayan kaygıları öncelik taşıyor ve bu nedenle siyasal sürecin bilgisini faaliyete dökmüyorlar. Bunun yanında gençlerin düşük siyasal katılımlarında deneyim eksikliklerinin de etkili olduğu görülmektedir (Morgan ve Kunkel, 2016:260).

Bir toplumun yaş yapısı ergenlerin temel vatandaşlık niteliklerini kazanmasıyla ilişkilidir. Genç nüfusun yoğun olduğu ülkelerde siyasal dönüşüme katılmak için gösterilen isteklilik toplumun sivil gelişme üzerindeki etkilerinin bir sonucudur. Genç nüfusun yoğun olduğu bir toplumda gençler daha sıklıkla akranlarıyla etkileşime girer ve sonuç olarak bireysel karakteristik özellikleri sivil bilgiyi ve sivil katılımı etkiler ve siyasal dönüşümde gençler daha çok yer alır. Yaş siyasal bilgiyi ve katılımı etkiler (Hart, Atkins, Markey ve Youniss, 2004:591-592). Cinsiyet açısından bakıldığında genç erkeklerin kızlara göre siyasal katılım eğilimlerinin daha fazla olduğu görülmektedir (Tekin, 2015:68; Shapiro, 2002:497-499). Genç kızlar ailelerinin etkisi nedeniyle genç erkeklerle göre daha süreksiz bir siyasal katılım gösterdikleri görülmektedir (Gordon, 2008:33-34).

Çalışmanın amacı ve kapsamı doğrultusunda literatüre bakıldığında 14-19 yaş arası gençlerin siyasi katılımının motivasyon, iletişim kanalları, aktif sivil katılım ve gençlerin bireysel karakteristik özellikleri olmak üzere dört başlık altında boyutlandırılabilirliği görülmektedir.

Motivasyon: Gençlik programları ve gönüllü faaliyetler gençlere sorumluluk kazandırma, yetişkinler ile iletişim kurma, yeni beceriler kazanma, kendini daha iyi ifade etme ve sosyal hayata katılımlarını geliştirmenin yanında siyasal katılım farkındalığı yaratma üzerinde de etkilidir. Gençlik programlarına katılan gençlerin sorumluluk bilinçlerinin daha fazla geliştiği görülmektedir (Wood vd., 2009:300-303). Dolayısıyla gençlik programları gençlerin siyasal ilgilerini arttıracak bir içerikle düzenlenmelidir. Düzenlenen programların sürekli hale getirilmesi sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumları ile sosyal diyalogları geliştirirken gönüllü katılımları da artırır (McFarland ve Thomas, 2006:421). Adu-Gymfi (2015:369-372) 15-17 yaş grubu gençlerin siyasal katılım motivasyonlarını olumsuz etkileyen faktörleri bireysel özellikler, zihinsel ve duygusal olgunluk ve sosyo-kültürel faktörler ve siyasal faktörler olarak incelemiştir. Gençlerin siyasal katılımları teşvik edilerek sosyal problem çözüm kaynağı haline getirilmelidir (Esen, 2007: 34-35). Farthing (2010: 188-190) gençlerin siyasete

olan ilgilerini arttırabilmek için yeni eğlenceli siyasal eylem biçimlerinin gençlerin kültürel boş zaman uygulamalarına nasıl dahil edileceğine dair ampirik çalışma sunmuştur. Gençler çağdaş siyasi huzursuzluktan uzak olmayı tercih ederken müzik dans etkinliği düzenleme, sembolik eylemler ve protestolar gibi geleneksel olmayan siyasal katılımcılığa daha fazla yakındırlar. Siyasal katılımın yeni toplumsal hareketler içindeki geleneksel olmayan biçimlerinin uygulanması, politikayı daha kapsayıcı ve kapsamlı tartışmaların gerçekleştiği iletişim alanları oluşturulmasını sağlar. Eğitim, toplum hakkında alternatif fikirleri keşfetmek, dayanışma ağları oluşturmak, eşitlikçi karar alma ve gelecekteki eylemleri planlama olanakları sağlamaktadır.

İletişim Kanalları: Siyasal sistem gençlik politikalarını ele alırken vatandaşlık bilincini yerleştirme, katılım için fırsat oluşturma, yaşam koşullarını ve olanaklarını güvence altına alma, güvenlik ve koruma, sosyal dışlanmayı önleme, eşit davranma bilgi edindirme ve kullanımını sağlama, gibi hedeflere odaklanır. Siyasal sistem hedeflerine ulaşmak için yerel yönetimleri gençlerin siyasal katılımcılığını sağlamada bir köprü olarak kullanmaktadır. Bunun yanında Sivil Toplum Örgütleri ve kent konseyleri de yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde bu amaca hizmet ederler (Özer, 2011:55-57). Medya ve iletişim kanallarının da siyasal farkındalık yaratma üzerinde önemli bir etkisi vardır (Rashid ve Gao, 2012:186). Medya, gençlerin çeşitli siyasi olaylarla ilgili bilgi edinebilecekleri bir kaynak olduğu için, yanıltıcı bilgidен uzak medyayı ve iletişim kanallarını kullanan gençlerin siyasi olaylar hakkında daha fazla farkındalığa sahip oldukları ve yakın geçmişin siyasi olaylarıyla yakından ilgilendikleri görülür (Bakker ve de Vresse, 2011:458-460). Medyaya ve iletişim kanallarına erişim kadar sivil derneklere katılım da bilgi paylaşımı oluşturabilir. Daha da önemlisi, sivil toplum örgütleri güven ve iş birliğini teşvik edebilir ve gelişim projeleri ile birlikte gençlerin ilerde siyasal partilerde liderlik vasıfları kazanmalarını ve siyaset, demokrasi ve vatandaşlık konuları ile daha fazla meşgul olmaya teşvik edebilir (Rashid ve Gao, 2012:186). Siyasal partilerin geliştireceği aidiyet duygusu üyelerinin oy kullanımı da dahil olmak üzere gelecekte gençlerin siyasal katılımını daha olası hale getirebilir (McFarland ve Thomas, 2010:8-9).

Aktif Sivil Katılım: Bir toplumda sivil faaliyetler arttıkça seçimlerde oy kullanma siyasal katılım faaliyeti olarak önemini kaybetmektedir. Gönüllü faaliyetler yürüten derneklere üye olan gençlerin gelecekte siyasal katılımlarının da daha yüksek olması beklenmektedir. Gençlerin okul dışı etkinliklere katılımı özellikle gençlerin gönüllü kuruluşlarındaki faaliyetleri, temsil etme becerilerini geliştirmeleri, kamu forumlarında konuşma yapabilmeleri ve topluluk kimliğini oluşturmaları, gelecekteki siyasal katılımlarını teşvik etmektedir (Eccles ve Barber, 1999:11). Gençlerin katıldığı gönüllü faaliyetler siyasal katılım için bir sosyal öğrenim sürecini ifade etmektedir. Okul dışı gönüllü faaliyetler uzun vadede gençlerin siyasal katılımına uzun vadede (7 ila 10 yıl) etki etmektedir (McFarland ve Thomas, 2006:405).

Avrupa'daki gençlerin siyasal katılımı kavrayış seviyeleri ve siyasal katılım biçimleri ele alındığında Avrupa'daki gençlerin daha az formel siyasal katılım gösterdiği ortaya çıkmıştır. Avrupa'da gençlerin aktif olarak siyasal partilere üye olma düzeyleri düşüktür. Bu

durum siyasal sistemlerin gençlerin istek ve beklentilerine duyarsız olduğunu göstermektedir. Aslında gençler siyasal katılıma ilgisiz değildirler. Politika üretim mekanizmalarına katılmaktansa birer siyasal tüketici olmayı tercih etmekte ve daha çok kurumsallaşmamış siyasal faaliyetler ile online siyasal katılımı daha çok tercih etmektedirler. İnternet onlara bilgi edinme, yeni dokümanlar sağlama, kurum ve kuruluşlarla iletişim ve politika yapıcı kurum ve kuruluşlar ile yerel yönetimler ile dilekçe aralığıyla iletişim kurma ve politikacılar ve yerel birimler ile iletişime geçme olanakları sağlamaktadır. Gençler politikacıları takip etmemekte ama siyasal olayları izlemektedirler (Pilkington ve Pollock, 2015:4-5). Amerika'da ise liseler burs desteği politikası ile gençlerin politika yapım aşamasında katılımcılıklarını desteklemektedir. Amerikan liselerinde gençlik katılımı gençlik aktivizmi, gençlik liderliği ve sınıf toplantılarına katılım olmak üzere üç biçimde gerçekleşmektedir. Gençlerin okullarında veya mahallelerinde karşılaştıkları adaletsizliklere meydan okumak için gerçekleştirdikleri toplu eylemlerin ileriki zamanlarda siyasal katılıma dönüşme olasılığı yüksektir. Gençler yaşamlarındaki kurumları eleştirisel olarak değerlendirmeye, adaletsizlikleri belirlemeye, bu adaletsizlikleri vurgulamaya ve iyileştirmeye yönelik adımlar atmaya başladıklarında içlerinden liderler çıkarabilmekte ve hayatlarını şekillendiren okullarının temel faaliyetlerinde kararlarında katılım fırsatları yakaladıkların da ise ortak hareket edebilmektedirler. Bu bağlamda İsveç'te öğrenciler öğretim, öğrenme ve sınıf içi veya okul çapındaki karar verme uygulamaları da dahil olmak üzere okulların temel faaliyetleri üzerine tartışmalara katılmak için Çember saati olarak adlandırdıkları bir meclis oluşturarak sınıf toplantıları düzenlemiştir. Bu toplantılarda sosyal bilgiler ve sivil eğitimi alanında araştırma ve uygulama biçimi geliştirerek çok yönlü düşünme becerisi kazanırken hayatlarının, toplumlarının ve dünyanın sorunlarını çözmek için gerekli kararları verme yollarını da keşfetmeye çalışmaktadırlar. Okulların öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veremediği durumlarda sivil toplum örgütleri aktif olarak görev alarak gençlerin ortak çıkarlarını belirlemesine, akranların birbirini harekete geçirmesine ve topluluk içinde çalışmalar yürüterek güç ilişkilerini anlamlı kurumsal değişikliğe yol açacak şekillerde değiştirmelerine yardımcı olurlar. (Mitra, Serriere ve Kirshner, 2014:294).

Bireysel Karakteristik Özellikler: Gelenekselleşmeden kurutulma birey ve toplum arasındaki ilişkileri değiştirerek daha bireyselleşmiş yaşam biçimlerinin ve politikaların yaratılmasına neden olmaktadır. Bugünün gençleri öz güveni yüksek, olaylara bakış açısı bireysel, sadakat duygusu az ve sabırsız bir karaktere sahiptir (Bozkuş, 2009). Fiziksel mekanları kullanmanın yerine görüşlerini ve fikirlerini internet teknolojisi ve sanal ağları kullanarak belirtmeyi tercih etmektedirler (The Smart Work, 2009). Politika ve demokratik sistemler ile daha az ilgilidirler (Delli Carpini, 2000: 341; Henn, Weinstein ve Wring, 2002:185). Gençlerin politik ilgisizlikleri siyasal katılımın yaşam döngüsünden, postmodern siyasal katılım biçimlerini tercih etmelerinden, siyaset algıları ve tutumlarından kaynaklanmaktadır (Quintelier, 2007: 166-170).

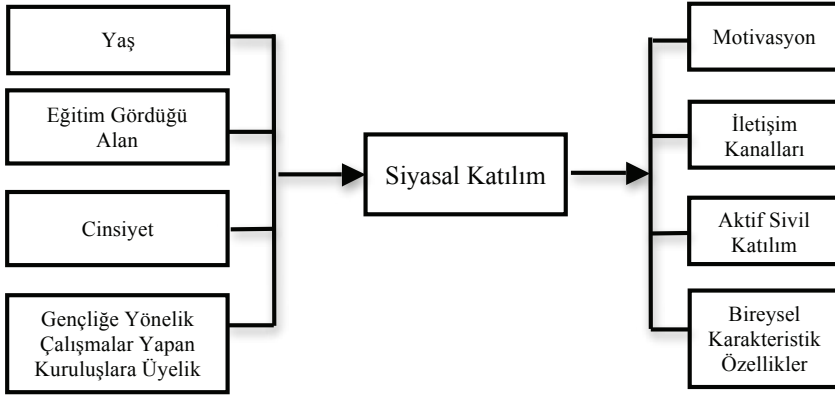
2.1. Şırnak İlinde Gençlerin Siyasal Katılımı

Şırnak İli tarihte birçok önemli devletin başkentini topraklarında barındırmış olan, Asurlulardan, Babillerden, Medlerden, Perslerden, Sasanilerden, Emevilerden, Abbasilerden, Guti İmparatorluğundan, Selçuklulardan ve Osmanlı İmparatorluğundan kalma kalıntılara sahip tarih boyunca önemli kervan yollarının kavşağında bulunan ve maden rezervleri bakımından da Türkiye'nin en zengin alanlarından biri olmasına rağmen coğrafi yapısı, ekonomik kaynaklarının yetersizliği ve siyasi konumu nedeniyle Türkiye'de az gelişmiş kırsal bölgeler arasında yer almaktadır (Özcan, 2012:157). Şırnak'ta sosyal durumun belirleyici faktörü aşiret sistemidir (Aksoy, 2013:77; Baz, 2011:218). Son yıllarda yaşanan yoğun göç, buna bağlı olarak değişen sosyo-kültürel doku, eğitimin düzeyinin yükselmesi vb. nedenler bölgedeki aşiret yapılarını zayıflatmış ve aşiret yapıları bölünerek geniş aileler haline dönüşmüştür. Dolayısıyla aşiretler günümüzde artık aile isimleri ile anılmaktadır (Bilgiç ve Akyürek, 2012:34). Şırnak'ta sinema ve tiyatro bulunmamaktadır (TUİK, 2016). Yapılan havaalanı ve yapılması planlanan demiryolu ulaşımı imkanları ile Şırnak gelişme ve büyüme potansiyeli göstermektedir (DİKA, 2013:5-11). 2009 yılından bu yana Şırnak'taki gençlere yönelik sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetler artış göstermiştir (SODES, 2017). Gençlerin gönüllü faaliyetlere katılabilecekleri merkezler bulunmaktadır. Şırnak'ta gençlere yönelik faaliyetleri Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Gençlik Merkezi, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, GAP Gençlik Evi, Şırnak Üniversitesi, Şırnak Belediyesi, Şırnak Valiliği ve STK'lar yürütmektedir (Şırnak Valiliği, 2016). Şırnak'ın yeniden yapılanma sürecinde kurumların işleyişi düzenlenmekte ve şehir eğitim-sağlık-güvenlik-sosyal-ekonomik ve yaşam alanı anlamında daha çağdaş bir şehirleşme planıyla yeniden inşa edilmektedir. Bu Şırnak'ta gençlik katılımını daha sağlıklı bir zemine oturtacak yeni projeler üretme şansını da yaratmaktadır. Gençler yeniliklere daha açık ve daha kolay benimseyen bir kesim olmasının yanında bu yeniden yapılanmanın bölgenin sosyo-politik sorunlarına kalıcı çözüm bulunabilmesi için bir yenilik kaynağıdır. Bu yaş aralığındaki gençleri uygun gelişim projelerine dahil etmek hem onların liderlik, iş birliği, demokratik ve adil olma ile aktif vatandaşlık bilincini geliştirecek hem de kendilerine yönelik yaşam kalitelerini artmalarını sağlayacaktır. Geleneksel siyasal katılım açısından Şırnak'ta siyasal katılım demokratik ve yasal düzene uyarak yasal olmayan faaliyetlere ve şiddete sempati göstermeden hukuk düzeni içinde, demokratik siyasal süreçlere etkili katılarak, siyasi temsilcilerin ulusal parlamentoda yer almak olarak algılanmaktadır. Bunun yanında geleneksel olmayan siyasal katılım ise Şırnak'ta yaşayanlar için kendilerini doğrudan etkileyen konut, güvenlik, ulaşım, eğitim, sağlık ve sosyal yaşam gibi alanlarda alınan yerel kararları etkileyebilme düzeyidir. Sokak aydınlatması, uzak noktalara hizmet veren araçlar, yolların güvenliği, çevre temizliği, kültürel, spor ve dinlence olanaklarının yapılandırılmasında taleplerini duyurabilme düzeyi anlamına gelmektedir (Şırnak Valiliği, 2016). Bu anlamda van Deth (2014)'in yapmış olduğu sınıflandırmadaki her tür siyasal katılım şekline ait örneklerin Şırnak'ta mevcut olduğu söylenebilir.

3. Yöntem

Çalışmanın modeli aşağıda verilmiştir. Modelde gençlerin demografik özelliklerinin ve gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara olan üyeliklerinin siyasal katılım boyutları üzerindeki etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Şekil 1: Gençlerin Siyasal Katılım Modeli

Bu çalışma Şırnak İl Merkezi'nde gençlerin siyasal katılımlarını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın araştırma sorusu "14-19 yaş gençlerin siyasal katılım boyutları ve katılım düzeyleri hangi faktörlerden etkilenir?" şeklinde belirlenmiştir. Çalışmada gençlerin cinsiyetleri, yaşları, eğitim gördükleri alan, gençlere yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyelikleri ve süresi, bir gönüllü faaliyete bizzat katılma süreleri, bireysel karakteristik özellikleri ve siyasal katılım algıları değerlendirilmiştir. Literatür incelendiğinde gençlerin siyasal öğrenme süreçlerinin siyasal tutumlarına, davranışlarına, yaşlarına, deneyimlerine ve içinde buldukları zamanın koşullarına göre şekillendiği görülmektedir. Yaş bakımından incelendiğinde gençlerin siyasal ilgisizliği normal görülebilir. Bireylerin en aktif siyasal katılım gösterdiği dönem orta yaş dönemleri iken en az siyasal katılım gösterdiği dönem ise gençliğin en erken yaşları ile yaşlılık dönemleridir. Yaş ile siyasal katılım arasında ters U şeklinde bir ilişki olduğu görülmektedir. Gençlerin 14-19 yaş arasında gerek edindikleri deneyimlerin yetersiz olması gerekse önceliklerinin olgunlaşma, eğitim, kariyer ve partner bulma olması siyasal katılımlarının düşük olmasına neden olmaktadır. Okullarda eğitim verilen alanlarda (Sayısal/Eşit Ağırlıklı) müfredattaki dersler gençlerin siyasal bilinç oluşturmaları açısından önemlidir. Eşit ağırlık öğrencilerine verilen İnsan Hakları ve Demokrasi dersinin sayısal alandaki eğitim müfredatında olmaması, gençlerin siyasal katılım algıları arasında anlamlı bir fark oluşturmaları beklenmektedir. Bunun yanında öğrencilerin herhangi bir gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşa üyeliklerinin bulunması ve gönüllü faaliyetlere katılım göstermelerinin de siyasal katılım açısından anlamlı bir fark yaratacağı düşünülmektedir (Neundorf ve Smets, 2015:8-9). Literatürde ailenin de gelir

düzeı, eğitim düzeı ve sosyal statüsünün gençlerin siyasi yönelimleri ve sivil katılımcılıkları, parti belirlemeleri ve siyasal katılımları üzerinde etkisinin bulunduğuna dair kanıtlara rastlanmaktadır (Jennings, Stoker ve Bowers, 2009:783; Verba, Schlozman ve Burns, 2003:6-7 Kroh ve Selb, 2009:1). Fakat bu çalışmada gençlerin ailelerine yönelik soruların olmaması çalışmanın bir sınırlılığı olarak kabul edilir.

2015 yılının son çeyreğinde gerçekleştirilen çalışmada gençlerin siyasal katılım boyutlarını belirleyebilmek ve gençlerin demografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş ve eğitim alanları) ve gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerinin siyasal katılımları üzerinde bir farklılık yaratıp yaratmadığını ölçebilmek için nicel bir araştırma yöntemi belirlenmiştir. Analizde kullanılan veriler anket tekniği uygulanarak toplanmıştır. Tesadüfi örnekleme yönteminin kullanıldığı çalışmada örneklem büyüklüğünü belirleyebilmek için Ryan'ın (1995) modeli kullanılmıştır. 2015 yılının son çeyreğinde Şırnak İl Merkezi'nde 14-19 yaş aralığında toplamda 7.131 lise öğrencisi bulunmaktadır. Lise öğrencileri eğitim alanları bakımından 3. sınıftan itibaren eşit ağırlıklı ve sayısal olmak üzere bir ayrıma tutulduğu için lise 1 ve lise 2 sınıfları araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Şırnak İl Merkezi'nde 14-19 yaş grubu gençleri temsil edecek örneklem sayısının belirlenmesi için Ryan'ın formülü uygulandığında 379 verinin yeterli olduğu görülmektedir.

Çalışmanın geçerliliğini ve güvenilirliğini arttırmak için Şırnak İl Merkezi'nde 1789 öğrenciye sahip çok programlı lisesinde 732 lise 3 ve lise 4 öğrencisine toplamda 700 anket derse giren öğretmenler vasıtasıyla 2-16 Kasım 2015 tarihleri arasında elden dağıtılarak doldurulmuştur ve 502 geçerli geri dönüş sağlanmıştır. Çalışma için literatür ve uzman görüşleri ile geliştirilen ölçeğin öncelikle güvenilirlik ve geçerlilik analizi yapılmıştır. Daha sonra açıklayıcı faktör analizi ve temel bileşenler analizi ile Şırnak gibi gelişim sürecinde olan bir ilde gençlerin siyasal katılım algıları ampirik odaklı olarak boyutlandırılmaya çalışılmıştır. Daha sonra ölçekteki her faktör betimsel istatistik yöntemleri ile analiz edilmiştir. Son olarak hipotezler ile gençlerin demografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş ve eğitim alanları) ve gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerinin siyasal katılım eğilimleri üzerinde bir farklılık yaratıp yaratmadığı test edilmiştir. Veriler normal dağılmadığı için hipotezler test edilirken parametrik olmayan istatistik testleri kullanılmıştır. Araştırma kapsamında geliştirilen ölçek gençlerin siyasal katılım eğilimlerine yöneliktir. Anketin geliştirilmesi aşamasına (i) Şırnak İl Merkezi'nde gençlerin siyasal katılımına yönelik kavramsal yapılarına ait boyutların ortaya çıkarılmasına yönelik kavramsal çerçevede kapsamlı bir literatür taramasına yer verilerek çalışma konusu ile ilgili yapılmış araştırmaların temel boyutları saptanmıştır. (ii) Literatürden elde edilen bu temel boyutlar değerlendirilerek tüm boyutları temsil edecek sayıda ve yeterlilikte olacak şekilde 14 maddeli ve beş boyutlu bir ölçek içeriği oluşturulmuştur. (iii) Ölçek gençlerin kimlik bilgilerinin saptanmasını, gençlerin gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerini ve üyelik sürelerini, aktif olarak gönüllü bir organizasyonda bulunmalarını, siyasal katılım eğilimleri ile bireysel karakteristik özelliklerinin değerlendirmesini kapsamaktadır. Ölçeğin analizleri SPSS v.23'de analiz edilmiştir.

Betimsel Analiz:

Örneklemin alındığı ve ana kütleyi temsil edebilecek nitelikteki Şırnak Merkez Çok Programlı Lisesindeki 14-19 yaş arası gençlerin sayısı toplamda 334 kız ve 398 erkek olmak üzere toplamda 732 öğrenci bulunmaktadır. Gençler eğitim alanı bakımından 11. sınıftan itibaren eşit ağırlık ve sayısal olmak üzere iki alana ayrılmaktadır. 11. sınıfta eğitim-öğrenim gören öğrenci sayısı 327 iken 12. sınıfta eğitim-öğrenim gören öğrenci sayısı ise 405'tir. Eşit ağırlık bölümünde öğrenim gören gençler sayısal alanda öğrenim gören gençlerden farklı olarak Demokrasi ve İnsan Hakları dersleri almaktadır.

Örnekleme dahil edilen ve rastgele seçilen gençlerin 250'si (%49,8'i) kız iken 252'si (%50,2'si) erkektir. Yaş olarak 14-15 yaş aralığında bulunan genç sayısı 103 (%20,5) 16-17 yaş aralığında bulunan genç sayısı 224 (%44,6) ve 18-19 yaş aralığında bulunan genç sayısı ise 175 (%34,9)'tir. Eğitim alanı olarak örnekleme dahil edilen gençlerin 276'sı (%55'i) eşit ağırlık bölümünde iken 191'i (%38'i) sayısal bölümdedir. Geriye kalan 35 genç (%7'si) eğitim alanını belirtmemiştir. Örnekleme dahil edilen gençlerin herhangi bir gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerinin dağılımları ele alındığında 322 gencin (%64,1'inin) herhangi bir gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerinin bulunmadığı görülmektedir. 178 gencin ise (%35,5'inin) gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerinin bulunduğu görülmektedir. Geriye kalan %0,4'ü ise gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyeliklerinin bulunup bulunmadığını belirtmemiştir. Örnekleme dahil edilen 502 gencin tüm demografik özellikleri aşağıdaki üç tabloda özetlenmiştir.

Tablo 2: Yaşlarına Göre Gençlerin Demografik Özellikleri ve Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyelik Durumları

	14-15 yaş arası	16-17 yaş arası	18-19 yaş arası	Toplam
Sayısal	46 (%9,2)	85 (%16,8)	60 (%12)	191 (%38)
Eşit Ağırlık	53 (%10,5)	124 (%24,7)	99 (%19,7)	276 (%55)
Belirtmemiş	4 (%0,8)	15 (%3,1)	16 (%3,2)	35 (%7)
Toplam	103 (%20,5)	224 (%44,6)	175 (%34,9)	502 (%100)
Kız	90 (%17,9)	136 (%27,1)	24 (%9,6)	250 (%49,8)
Erkek	13 (%2,6)	88 (%17,5)	151 (%30,1)	252 (%50,2)
Toplam	103 (%20,5)	224 (%44,6)	175 (%34,9)	502 (%100)
Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyeliği Var	2 (%0,4)	30 (%6)	28 (%5,6)	60 (%12)
Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyeliği Yok	101 (%20,1)	193 (%38,4)	146 (%29,1)	440 (%87,6)
Belirtmemiş	-	1 (%0,2)	1 (%0,2)	2 (%0,4)
Toplam	103 (%20,5)	224 (%44,6)	175 (%34,9)	502 (%100)

Yaşlarına göre gençlerin yaşları arttıkça gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara da üyeliklerinin arttığı görülmektedir. 14-15 yaş arası gençlerin gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyelik oranı %2 iken 16-17 yaş arası gençlerin üyelik oranı %6 17-18 yaş arası gençlerin ise üyelik oranı %5,6'dır.

Tablo 3: Cinsiyetlerine göre Gençlerin Demografik Özellikleri ve Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyelikleri

	Kız	Erkek	Toplam
Sayısal	103 (%20,5)	88 (%17,5)	191 (%38)
Eşit Ağırlık	133 (%26,5)	143 (%28,5)	276 (%55)
Belirtmemiş	14 (%2,8)	21 (%4,2)	35 (%7)
Toplam	250 (%49,8)	252 (%50,2)	502 (%100)
Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyeliği Var	22 (%4,4)	156 (%31,1)	178 (%35,5)
Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyeliği Yok	228 (%45,4)	94 (%18,7)	322 (%64,1)
Belirtmemiş	-	2 (%0,4)	2 (%0,4)
Toplam	250 (%49,8)	252(%50,2)	502 (%100)

Cinsiyetlerine göre gençlerin gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üyelikleri değerlendirildiğinde ise erkekler ile kızlar arasında önemli oranda bir farklılık olduğu görülmektedir. Erkeklerin üyelik oranı %31,1 iken kızlar için bu oran %4,4'tür. Eşit ağırlık alanında eğitim gören erkek sayısı kız sayısından %2,1 oranında daha fazladır.

Tablo 4: Eğitim Gördükleri Alanlara göre Gençlerin Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyelik Durumları

	Sayısal	Eşit Ağırlık	Eğitim Alanını Belirtmemiş	Toplam
Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyeliği Var	65 (%12,9)	94 (%18,7)	19 (%3,8)	178 (%35,5)
Gençliğe Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyeliği Yok	124 (%24,7)	182 (%36,3)	16 (%3,2)	322 (%64,1)
Üyelik Durumunu Belirtmemiş	2 (%0,4)	-	-	2 (%0,4)
Toplam	191 (%38)	276 (%55)	35 (%7)	502 (%100)

Eşit ağırlık alanında eğitim gören gençlerin %18,7'sinin gönüllü faaliyetlerde bulunan kuruluşlara üyelikleri varken sayısal alanda eğitim gören gençlerin %12,9'unun gönüllü faaliyetlerde bulunan kuruluşlara üyelikleri vardır. Gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üye olma süresine cevap veren toplam genç sayısı 50'dir ve ortalama üyelik süreleri ortalama 8,6 aydır. Bir organizasyonda aktif olarak katılım gösterme sorusuna ise toplamda 30 kişi cevap vermiş ve faaliyet süreleri ortalama 11,3 aydır.

Güvenirlilik ve Geçerlilik Analizi:

Güvenirlilik ve geçerlilik amaçlı olarak bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. 2 Kasım 2015 tarihinde 11. sınıflara 300 anket uygulanmıştır. Uygulamadan 188 geçerli anket elde edilmiştir. Pilot çalışmanın güvenirlilik katsayısı 0.701 çıkmıştır. Pilot çalışmada uygulanan ölçeğin toplam varyansı açıklama oranı %60,263'tür. Güvenirlilik katsayısının, istenilen düzeyde olması ve belirli soruların literatürün taranmasıyla elde edilen boyutlar altında toplanması ile ölçeğin uygulanmasına geçilmiştir. Bu amaçla geçerlilik ve güvenirliliğin artması için ulaşıldığı kadar fazla veri elde edilmeye çalışılmıştır. Ana kütleli temsil edecek yeterli örnekleme ulaşabilmek için 16 Kasım 2015 tarihinde anket uygulanmamış öğrencilere 400 yeni anket daha sınıflarında öğretmenleri vasıtasıyla uygulanmış ve bu yeni uygulamadan 314 geçerli anket daha elde edilmiştir. Sonuç olarak toplamda 502 adet veriye ulaşılmıştır. Faktör analizi sonucu aynı soruların yine aynı faktörler altında toplandığı görülmüştür. Ölçeğin güvenirlilik katsayısının 0.777'ye ve açıklanan varyansın da %62,373'e yükseldiği görülmüştür. Geliştirilen ölçeğin örnekleme uygunluğunu belirlemek üzere yapılan Bartlett testindeki ki-kare değeri .00 düzeyinde anlamlı bulunduğundan seçilen örneklem evreni temsil etme gücüne sahip olduğu tespit edilmiştir. Geçerlilik işlemleri için öncelikle faktörleri belirlemek için faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Faktör analizleri sürecinde Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett değerleri belirlenmiş; temel bileşenler analizi gerçekleştirilmiş son olarak da dik döndürme (varimax rotation) işlemleri yapılmıştır. Temel bileşenler analizinde KMO değeri 0.771 bulunmuştur. Kaiser bulunan değeri kabul edilebilir düzeydedir. Bartlett testi sonucu ise 1614.909 bulunmuştur. Bartlett değerinin anlamlılığı da ($p=0.000<0.05$) verilerin çok değişkenli normal dağılımından geldikleri hipotezini destekler niteliktedir.

Faktör yapılarının belirlenmesi amacıyla Temel Bileşenler Analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan faktör analizinde faktör sayısına bir sınır getirilmemiş ve eigen değeri 1'den büyük 4 faktör belirlenmiştir. Oluşan dört faktörün açıklanan toplam varyans miktarı %62.373'tür. Faktör yüklerine bakıldığında alt kesme noktası 0,45 olarak belirlenmiştir. Birden fazla faktörden =.45'den fazla yük alan maddelerde, yük farkının miktarına bakılmış, bu farkın %45'den daha düşük olduğu maddeler elenmiştir. Faktörlerin açıkladıkları varyans miktarları ise sırasıyla birinci faktör için %27.622, ikinci faktör için %13.061, üçüncü faktör için %11.837, dördüncü faktör için %9.853 olarak belirlenmiştir. Faktör analizi sonunda elde edilen varyans oranları ne kadar yüksek olursa, ölçeğin faktör yapısı da o kadar güçlü olmaktadır. Maddelerin faktörlere dağılımını belirlemek için yapılan Varimax dik döndürme analizi sonuçları ise aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5: Ölçeğin Varimax Dik Döndürme Analizi ile Belirlenen Faktör Yükleri ve Boyutlarının Güvenirlik Katsayıları

Boyutlar	Sorular	Aktif Sivil Katılım	Motivasyon	İletişim kanalları	Bireysel Karakteristik Özellikler	Boyutların Cronbach a Katsayıları	Ölçeğin Cronbach a Katsayısı
Aktif Sivil Katılım	Karar alma konusunda toplumda, gençlere de söz hakkı verilmektedir.	.821				0.739	.777
	Gençler politika yapma sürecine aktif olarak dahildirler	.787					
	Karar alma mekanizmalarına katılımla ilgili gençlere yönelik fırsatlar vardır	.758					
Motivasyon	İyi bir gençlik kuruluşuna sahip olmak katılımcılık fırsatları ortaya çıkarır		.751			0.679	
	Gençlerin seçim sürecine katılma hakları vardır		.770				
	Gençlerin seçim süreçlerinde sosyal medya kampanyalarına dahil olma hakları vardır.		.752				
İletişim Kanalları	Ana kanallar (Kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar ve yerel yönetimler) gençlerin katılımına yönelik iş birliği içerisindedir.			.813		0.696	
	İletişim kanalları ve yeni medya (internet ortamı) gençlerin katılımıyla ilgili iş birliği içerisindedir			.767			
	Gençlerin katılımı ve sivil toplum ilişkileri katılımı destekler niteliktedir			.631			
	Gençler, karar alıcılarla iyi ilişkilere sahiptirler			.633			
Bireysel Karakteristik Özellikler	Özgürlük ve katılım				.866	.812	
	Tutumluluk				.829		
	Azim				.797		

Gençlerin siyasal katılımlarında aktif sivil katılım, motivasyon, iletişim kanalları ve bireysel karakteristik özellikleri olmak üzere dört boyutun etkili olduğu görülmektedir. Çalışma ölçeğinin boyut isimleri (Altın ve Kasımoğlu, 2016)'nın gençlerin sosyo-ekonomik ve siyasal katılım eğilimlerini belirleyebilmek için yapmış oldukları çalışmada oluşturdukları gençlik katılım modelinden yola çıkarak konulmuştur. Bu çalışmada ortaya konulan boyutların isimlendirilmelerine yönelik kavramlaştırma çalışması için yapılan literatür taramasının Altın ve Kasımoğlu (2016)'nın gençlik katılım modelini doğrulayıcı nitelikte olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Gençlerin Siyasal Katılım Eğilimleri

Boyutlar	Sorular	1	2	3	4	5
Aktif Sivil Katılım	Karar alma konusunda toplumda, gençlere de söz hakkı verilmektedir.		2.71			
	Gençler politika yapma sürecine aktif olarak dahildirler		2.96			
	Karar alma mekanizmalarına katılımı ilgili gençlere yönelik fırsatlar vardır		2.73			
Motivasyon	İyi bir gençlik kuruluşuna sahip olmak katılım fırsatları ortaya çıkarır			3.22		
	Gençlerin seçim sürecine katılma hakları vardır				3.57	
	Gençlerin seçim süreçlerinde sosyal medya kampanyalarına dahil olma hakları vardır.			3.30		
İletişim Kanalları	Ana Kanallar (Kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar ve yerel yönetimler) gençlerin katılımına yönelik iş birliği içerisindedir.		2.51			
	İletişim kanalları ve yeni medya (internet ortamı) gençlerin katılımıyla ilgili iş birliği içerisindedir		2.67			
	Gençlerin katılımı ve sivil toplum ilişkileri katılımı destekler niteliktedir			3.05		
	Gençler, karar alıcılarla iyi ilişkilere sahipler		2.87			
Bireysel Karakteristik Özellikler	Özgürlük ve Katılım		2.98			
	Tutumluluk		2.88			
	Azim		2.86			

Yapılan araştırma ile Şırnak İl Merkezi'nde 14-19 yaş arası gençlerin karar alma süreçlerinde yeterince söz hakkı tanınmadığı görülmektedir. Gençler aktif olarak karar alma süreçlerine dahil olma düzeylerinin düşük kaldığı ve katılımı ilgili gençlere yönelik fırsatların yeterli olmadığı görülmektedir. Şırnak İl Merkezi'nde gençlerin katılım iyi bir gençlik kuruluşuna sahip olmaları halinde katılım eğilimlerini arttıracabilecek motivasyona sahiptirler.

Gençler seçim süreçlerine katılma haklarının olduğunu bilmekte ve sosyal medya kampanyalarına katılma eğilimi göstermektedir. Fakat Şırnak İl Merkezi'nde gençlerin motivasyonunu katılımı dönüştürecek kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar ve yerel yönetimler gibi ana iletişim kanallarının zayıf kaldığı görülmektedir. Her ne kadar gençlerin katılımı ve sivil toplum ilişkileri katılımı destekler nitelikte olsa da gençlerin aktif olarak katılabilecekleri faaliyetler yeterli değildir. Gençlerin karar alıcılar ile sahip oldukları ilişkilerin yeterince iyi olmadığı görülmektedir. Karakteristik olarak kuşak özelliklerinin gereği özgürlük ve katılım eğilimlerinin yüksek olması beklenirken Şırnak'ta bu eğilimin orta düzeyde kaldığı görülmektedir. Bunun yanında gençlerin katılımı sürekliliği ve faaliyetler için mevcut kaynakların yerinde kullanılması bakımından yeterince azimli ve tutumlu olmadıkları görülmektedir.

Hipotez Testleri:

Kavramsal çerçevede belirtildiği üzere siyasal katılımı boyutlarını ele alan literatürde gençlerin siyasal katılımı yaşa, cinsiyete, siyasal bilinci geliştirecek alınan eğitime ve gönüllü faaliyetlerde bulunan kuruluşlar ile iş birliği içerisinde aktif olarak görev almalarına göre anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir. Çalışmada da Şırnak İl Merkezi'nde 14-19 yaş arası gençlerin siyasal katılımı yaşa, cinsiyete, eğitim alanına ve gençliğe yönelik çalışmalarda bulunan kuruluşlara üyelik bakımından farklılık gösterip göstermediği test edilmiştir.

Hipotezlerin testlerinden önce siyasal katılım ölçeğinin boyutlarının normal dağılıma uygun olup olmadığı belirlenmiştir. Kolmogorov-Smirnov test sonuçlarına göre yaş, cinsiyet, eğitim alanı ve gönüllü faaliyetlerde bulunan kuruluşlara üyelik durumuna göre siyasal katılım boyutlarının ortalama değerlerinin normal dağılım göstermediği anlaşılmaktadır ($p=0.000 \leq .005$). Çünkü test sonuçlarında yer alan anlamlılık düzeyleri her kriter içinde 0.05 değerinden küçük çıkmıştır.

Tablo 7: Eğitim Alanına Göre Siyasal Katılım Boyutlarının Normallik Testi

	Eğitim Alanı	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
		İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi	İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi
Aktif Sivil Katılım	Eşit Ağırlık	.109	276	.000	.964	276	.000
	Sayısal	.130	189	.000	.945	189	.000
Motivasyon	Eşit Ağırlık	.109	276	.000	.963	276	.000
	Sayısal	.131	189	.000	.948	189	.000
İletişim Kanalları	Eşit Ağırlık	.069	276	.003	.977	276	.000
	Sayısal	.089	189	.001	.977	189	.004
Bireysel Karakteristik Özellikler	Eşit Ağırlık	.081	276	.000	.964	276	.000
	Sayısal	.129	189	.000	.948	189	.000

Eğitim alanına göre gençlerin siyasal katılım boyutlarının verilerinin normal dağılım göstermediği görülmektedir.

Tablo 8: Cinsiyete Göre Siyasal Katılım Boyutlarının Normallik Testi

	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
		İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi	İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi
Sivil Aktif Katılım	Kadın	.141	236	.000	.934	236	.000
	Erkek	.091	229	.000	.962	229	.000
Motivasyon	Kadın	.126	236	.000	.967	236	.000
	Erkek	.138	229	.000	.936	229	.000
İletişim Kanalları	Kadın	.086	236	.000	.973	236	.000
	Erkek	.079	229	.001	.977	229	.001
Bireysel Karakteristik Özellikler	Kadın	.123	236	.000	.951	236	.000
	Erkek	.106	229	.000	.956	229	.000

Cinsiyete göre gençlerin siyasal katılım boyutlarının verilerinin normal dağılım göstermediği görülmektedir.

Tablo 9: Gençliğe Yönelik Çalışmalarda Bulunan Kuruluşlara Üyeliğe Göre Siyasal Katılım Boyutlarının Normallik Testi

	Gençliğe Yönelik Çalışmalarda Bulunan Kuruluşlara Üyelik	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
		İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi	İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi
Sivil Aktif Katılım	Üyelik yok	.137	306	.000	.948	306	.000
	Üyelik var	.106	159	.000	.959	159	.000
Motivasyon	Üyelik yok	.105	306	.000	.971	306	.000
	Üyelik var	.179	159	.000	.931	159	.000
İletişim Kanalları	Üyelik yok	.088	306	.000	.969	306	.000
	Üyelik var	.096	159	.001	.978	159	.011
Bireysel Karakteristik Özellikler	Üyelik yok	.110	306	.000	.958	306	.000
	Üyelik var	.145	159	.000	.935	159	.000

Gençliğe yönelik çalışmalarda bulunan kuruluşlara üyeliğin olup olmamasına göre gençlerin siyasal katılım boyutlarının verilerinin normal dağılım göstermediği görülmektedir.

Tablo 10: Yaş Göre Siyasal Katılım Boyutlarının Normallik Testi

	Yaş	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
		İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi	İstatistik Değeri	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi
Sivil Aktif Katılım	14-15	.229	99	.000	.890	99	.000
	16-17	.124	208	.000	.968	208	.000
	18-19	.090	158	.003	.962	158	.000
Motivasyon	14-15	.142	99	.000	.933	99	.000
	16-17	.111	208	.000	.972	208	.000
	18-19	.186	158	.000	.931	158	.000
İletişim Kanalları	14-15	.131	99	.000	.914	99	.000
	16-17	.073	208	.009	.984	208	.022
	18-19	.097	158	.001	.974	158	.005
Bireysel Karakteristik Özellikler	14-15	.213	99	.000	.892	99	.000
	16-17	.108	208	.000	.967	208	.000
	18-19	.137	158	.000	.940	158	.000

Yaşa göre gençlerin siyasal katılım boyutlarının verilerinin normal dağılım göstermediği görülmektedir.

Veriler normal dağılım göstermediği için hipotezlerin testi için tek yönlü varyans analizi kullanılamaz. Parametrik olmayan alternatifi olan Kruskal-Wallis H testi (k-örneklemlili) ve Mann Whitney U testi (2 örneklemlili) kullanılır.

Tablo 11: Siyasal Katılım Boyutlarının Analizi: Eğitim-Cinsiyet-Üyelik-Yaş

		Aktif Sivil Katılım	Motivasyon	İletişim Kanalları	Bireysel Karakteristik Özellikler
Eğitim	Mann-Whitney U	22915.000	24591.000	22788.500	22601.500
	Wilcoxon W	41251.000	42927.000	41124.500	40937.500
	Z	-2.412	-1.239	-2.497	-2.636
	Anlamlılık Düzeyi (2 Yönlü)	.016	.215	.013	.008
Cinsiyet	Mann-Whitney U	11188.000	17832.500	16582.500	16631.500
	Wilcoxon W	42563.000	49207.500	47957.500	48006.500
	Z	-12.552	-8.456	-9.207	-9.204
	Anlamlılık Düzeyi (2 Yönlü)	.000	.000	.000	.000
Üyelik	Mann-Whitney U	12743.500	11750.000	10496.000	13715.000
	Wilcoxon W	64746.500	63753.000	62499.000	65718.000
	Z	-10.331	-10.988	-11.775	-9.718
	Anlamlılık Düzeyi (2 Yönlü)	.000	.000	.000	.000
Yaş	Ki Kare	146.057	163.311	156.192	156.617
	Serbeslik Derecesi	2	2	2	2
	Anlamlılık Düzeyi	.000	.000	.000	.000

Hipotez 1: Gençlerin eğitim gördükleri alana göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 11’de gençlerin siyasal katılım boyutlarından aktif sivil katılımın, iletişim kanallarının ve bireysel karakteristik özelliklerin eğitim alanlarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği fakat siyasal katılım boyutlarından motivasyonun gençlerin eğitim alanına göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Bu sonuçlara göre Hipotez 1 reddedilmiştir.

Tablo 12: Eğitim Alanına Göre Gençlerin Siyasal Katılımları

	Aktif Sivil Katılım	Motivasyon	İletişim Kanalları	Bireysel Karakteristik Özellikler
Eşit Ağırlık	2.881521739	3.392427536	2.855362319	2.980905797
Sayısal	2.638638743	3.246649215	2.633455497	2.74539267

Eğitim alanına göre gençlerin siyasal katılımı değerlendirildiğinde eşit ağırlıklı alanda eğitim gören gençlerin sayısal alanda eğitim görenlerden farklı olarak aldıkları Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin siyasal katılımı açısından bir fark yarattığı görülmektedir.

Hipotez 2: Gençlerin cinsiyetine göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 11’de gençlerin siyasal katılım boyutlarından olan aktif sivil katılımın, motivasyonun, iletişim kanallarının ve bireysel karakteristik özelliklerin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu sonuçlara göre Hipotez 2 reddedilmiştir.

Tablo 13: Cinsiyete Göre Gençlerin Siyasal Katılımları

	Aktif Sivil Katılım	Motivasyon	İletişim Kanalları	Bireysel Karakteristik Özellikler
Kız	2.18364	2.95908	2.38532	2.48928
Erkek	3.4075	3.760515873	3.157698413	3.316547619

Siyasal katılım boyutlarının ortalamaları cinsiyete göre karşılaştırıldığında erkeklerin siyasal katılım eğiliminin kızlardan daha fazla olduğu görülmektedir.

Hipotez 3: Gençlerin gençlik çalışmaları yapan kuruluşlara üyelik durumlarına göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

Tablo 11’de gençlerin siyasal katılım boyutlarından olan aktif sivil katılımın, motivasyonun, iletişim kanallarının ve bireysel karakteristik özelliklerin gençliğe yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üye olma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu sonuçlara göre Hipotez 3 reddedilmiştir.

Tablo 14: Gençlere Yönelik Çalışmalar Yapan Kuruluşlara Üyelik Durumuna Göre Gençlerin Siyasal Katılımları

	Aktif Sivil Katılım	Motivasyon	İletişim Kanalları	Bireysel Karakteristik Özellikler
Üyelik yok	2.416801242	2.976428571	2.405776398	2.570465839
Üyelik var	3.492808989	4.054325843	3.426460674	3.498483146

Gençlerin gençlere yönelik çalışmalar yapan kuruluşlara üye olmalarının siyasal katılım eğilimlerini arttırdığı görülmektedir.

Hipotez 4: Gençlerin yaşlarına göre siyasal katılım eğilimleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

Örneklemdaki gençlerin yaşları 14-15, 16-17 ve 18-19 olmak üzere 3 gruptan oluştuğu için hipotez testi için Kruskal Wallis H Testi uygulanmıştır. Tablo 11'de gençlerin siyasal katılım boyutlarından olan aktif sivil katılımın, motivasyonun, iletişim kanallarının ve bireysel karakteristik özelliklerin yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu sonuçlara göre Hipotez 4 reddedilmiştir.

Tablo 15: Yaşa Göre Gençlerin Siyasal Katılımları

	Aktif Sivil Katılım	Motivasyon	İletişim Kanalları	Bireysel Karakteristik Özellikler
14-15	1.825048544	2.28776699	1.981359223	2.061650485
16-17	2.725714286	3.326383929	2.6465625	2.753035714
18-19	3.4632	4.038114286	3.400914286	3.594628571

14-15 yaş aralığındaki gençlerin siyasal katılım eğilimlerinin düşük olduğu ve gençlerin yaşları arttıkça siyasal katılım eğilimlerinin de arttığı görülmektedir.

4. Tartışma ve Öneriler

Araştırma özellikle günümüzde değişen ve gelişen yeni dünyanın temel koşullarının etkileri ve özellikle toplumların geleceği olan gençlerin anlaşılması bakımından önem arz etmektedir. Bu tür çalışmaların sürekli bir şekilde farklı örneklemeler kullanılarak yapılmasının gelecek politikaları açısından kritik bir önem taşımaktadır. Özellikle gençler temel tutumlarının gelişim dönemlerindeki algılarının izlenmesi gençlik stratejilerine yönelik politika yapıcılarına doğru strateji geliştirmede önemli katkı sağlayacaktır. Gençlerin temel gelişim çağında kendilerinin toplumun ve siyasal yapının bir parçası olduklarının hissetmelerinin sağlanmasında daha dinamik bir gençlik politikalarına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu çerçevede özellikle araştırma bulgularının temel sonuçlarını değerlendirirken üç seviyede güçlü tasarım ve çalışma yapılmasına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Çalışmanın temel olarak ortaya koyduğu sonuçlar birçok boyut açısından literatür ile paralellik göstermektedir. Birinci olarak, eğitim politikaları ve stratejileri çok önemli olmasına rağmen gençlerin katılım ve proaktif olmaları yönünde istenilen katkıyı sağlamadığı görülmektedir. Özellikle eğitim içeriklerinin gençlerin gelişim ve liderlik özelliklerini geliştirici bir çerçevede geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Orta öğretim ve lise çağında gençlerin katılım ve toplu-

mun geleceğine ışık tutacak idealist kültürün verilmesi ve gençlerin geleceğin önemli bir parçası olduklarının sağlayacak girişimlerin desteklenmesi gerekmektedir. İkinci olarak özellikle kız öğrencilerin katılım süreçleri ile ilgili olarak daha çok destek ve eğitime ihtiyaç duydukları ve bu çerçevede desteklenmeleri gerekmektedir. Kamunun gençlerin hümanist ve sosyal sorumluluk bilincini geliştirici sivil toplum kuruluşlarına destek vererek bunu eğitim ve öğretimin bir parçası haline getirmesi gerekmektedir. Bu çerçevede okullarda oluşturulacak çevre, kamusal bilinç ve sosyal duyarlılık çalışmaları alanında ad hoc örgütlenmeler ile gençlere katılımcılık tutumu geliştirecek girişimlerin başlatılmasının büyük önemi vardır. Son olarak her yaşa özgü eğitim, malzeme ve geliştirici faaliyetler ile gençlerin küresel ölçekte gelişmelerine yönelik yapı ve örgütlenmelere ihtiyaç olduğu görülmektedir. Özellikle merkezi ve yerel politika yapıcılarının karar mekanizmalarında bu alanlara yönelik girişimlerde bulunmaları büyük önem taşımaktadır. Organizasyonel, yapısal ve eğitimsel alanda yapılacak düzenlemeler ile daha güçlü ve etkin gençlerin yetişmesi sağlanacaktır.

Bunların yanında gençlerde siyaset, demokrasi ve adalet bilinci oluşturacak hizmetlerin duyurulması ve teknolojinin desteği ile ilgi çekici hale getirilmesi gerekmektedir. Gençlerin ufuklarını açıcı eğitim içerikleri geliştirilmesi gerekmektedir. Gençlerin önüne hedefler konulmalı ve bu hedefleri gerçekleştirmeleri için gençlere sorumluluklar verilmelidir. Gençlik katılımını sağlayacak olan mevzuatlar gençlerin ileri de hayatta daha çok katılımlarını sağlayacak ve teşvik edecek şekilde geliştirilmelidir. Bu anlamda STK'lar ve faaliyetleri daha erişilebilir hale getirilmelidir. Gençlerin katılıma ilgilerini arttırmak için programlar yapılmalıdır. Gençlerin siyasal süreçlere katılımını özendirmek için söylemler gençlere hitap edecek şekilde seçilmelidir. Gençler ihtiyaç duydukları bilgilere tam sahip olduklarına inandıklarında daha fazla katılım göstermek isteyeceklerdir. Gençlere ihtiyaç duydukları bilgileri öğrenmelerini sağlayacak kaynaklar sunmalıdırlar. Bunun yanında siyasiler tavırları, dürüstlükleri, görevlerindeki liyakatları ve seçim sırasında verilen sözleri yerine getirmeleri ile gençlere rol model olmalıdır. Bunun yanında gençlerin oy vermeye bakış açıları değiştirilmelidir. Oy kullanmanın sadece bir vatandaşlık görevi olarak görülmesinin önüne geçilerek gençlere oy kullanarak ülkenin geleceğini değiştirebilecek söz hakkına sahip olduğu inancı yerleştirilmelidir. Böylece gençlere oy kullanarak sorunlarını ve isteklerini duyurabileceklerine dair ve değişim yaratmaya dair umut verilmelidir. Fakat genel itibarı ile gençlik katılımı için yeterli araçlara sahip olunmadığı ve iletişim ağının güçsüz olduğu görülmektedir. Gençlere seçim süreçleri ile ilgili bilgi sağlanır, seçim sistemleri ile ilgili eğitimler verilir, kısacası ihtiyaçları ve beklentileri karşılanırsa siyasal süreçlere dahil olma motivasyonları artacak ve gelecekte kurumsal gençlik yapılanmaları ortaya konabileceklerdir. Politika yapıcılar gençlik katılımını destekleyici stratejiler geliştirerek eylem planlarını gençleri de düşünerek hazırlamalı ve faaliyete geçirmelidir.

Gençlik katılımını destekleyecek en önemli konulardan biri de maddi ve manevi teşviklerdir. Son yıllarda Türkiye’de bu çerçevede gençlere sunulan fırsatlar önümüzdeki süreçte gençlerin katılımcılığı konusunda çok daha etkin sonuçlar ortaya koyacaktır. Sağlanan teşvik ve destekler gençleri katılım konusunda yönlendirecek onlara uygulama usulü ve becerilerini nasıl kullanacakları konusunda yol gösterecektir. Bu sayede örgütlenme, aktif bir hayata geçme ve düşüncelerini usulen nasıl harekete geçireceklerini öğrenmiş olmalarına katkı sağlayacaktır. Okullarda öğretmenler gençlere koçluk yapmalı ve faydalı etkinlikler tasarlamalıdır. Siyasi hayatı tanımaları amacıyla vatandaşlık, demokrasi ve adalet bilinci okullarda aşılmalıdır. Gençlere sorumluluk verilmelidir. Yönetim ve idari konularda talep ve görüşleri alınarak, öğrenci temsilcilikleri kurularak karar verme süreçlerine katma çalışmaları yapılmalıdır. Özellikle gençlerin buluşup bir araya gelebileceği yenilikçilik mekanları doğrudan gençlerin kendi ürettikleri projelere ilişkin kampanyalar, faaliyetler, çalıştaylar, eğitimler ve film gösterileri düzenleyerek yenilikçi fikirlerini birbirleri ile paylaşımları sağlanmalıdır.

Copyright © 2018 **Republic of Turkey Ministry of Youth and Sports**

<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>

Journal of Youth Researches • April 2018 • 6(14) • 135-148

ISSN 2147-8473

Received | 25 March 2018

Accepted | 03 April 2018

ANALYSIS / RESEARCH

EXTENDED ABSTRACT

Youth Political Participation: Sample of Sirnak

Emel Altın*

Murat Kasımoğlu**

This study aims to determine the factors affecting the political participation of young people in Şirnak city center. This study is important for the determination of political interest and political participation types of young people. The research question of this study is “What factors affect the political participation dimensions of 14-19 year-old young people and their participation levels?” Quantitative research methods have been applied in the research. Descriptive and comparative analysis were used as research design. The study was carried out using the literature (Yates and Youniss, 1998: 510; Flanagan and Faison, 2001:4-9, Albanesi, Cicognani and Zani, 2007:402-403; Zaff, Malanchuk, and Eccles, 2008:42-43; Hawkins et.al., 2009:92; Altın and Kasımoğlu, 2016), expert opinions and participatory observation methods. The study was designed with the data obtained from the process which includes the views of experts in three different EU member countries, the views of experts in Turkey, and youth participation within the framework of the project supported by EU. The participating experts were chosen among NGO activists, lecturers, politicians and educators with international experience and accumulation in youth and cultural research. The project was conducted under the leadership of WALD (World Local Government and Democracy Foundation). A scale is developed based on the data obtained from the research design of this project. The scale was applied to young peo-

* Dr. Assistant Professor, Iğdır University, Faculty of Economics and Administrative School, Business and Administrative Department, Iğdır, jozefgold33@gmail.com

** Prof. Dr. İstanbul Trade University, Business and Administrative Faculty, Business and Administrative Department, İstanbul, mkasimoglu@ticaret.edu.tr

ple between the ages of 14-19, in Multi-Programmed High School in Şırnak City Center which has 1789 students between the dates of 2 and 16 November 2015. A total of 700 questionnaires were applied and 502 valid feedbacks were provided. The students at the 9th and 10th grade in this high school were excluded from research, because the students have not been classified according to their fields of education. Scale results were evaluated in five categories using the SPSS v23 statistical program. The demographic characteristics of the young people (age, education field, gender) are discussed in the first of the categories. There is evidence in the literature that the income level, the level of education and social status of the family have an effect on young people's political orientation and civic participation, party determinations and political participation (Jennings, Stoker and Bowers, 2009: 783; Verba, Schlozman and Burns, 2003: 7 Kroh and Selb, 2009: 1). However, the absence of questions about the young people's family in this study is considered a limitation of this study. In the second and third categories, the duration of their membership and the duration of their active presence in the organization were analyzed. By analyzing the second and third categories of the measurement, young people's motivation of political participation and their ability of transforming this political participation into action have been analyzed. While the perception of political participation of young people in the fourth category is discussed, the evaluation of the cultural and individual characteristics of young people in the fifth category takes place. The scale was assessed using descriptive and inferential statistical methods. Analytical tables were created for each factor.

The political participation tendencies of young people were gathered under four dimensions as communication channels, individual characteristics, motivation and active civil participation. The dimension names of scale were set out through the youth participation model of Altın and Kasımoğlu (2016). They reviewed the literature to conceptualize the socio-economic and political participation tendencies of young people. It is seen that the literature review of this research confirms the youth participation model of Altın and Kasımoğlu (2016). The gender, age and educational area of young people, their membership to organizations engaged in studies for youth, the duration of participation in voluntary activities, the characteristics and perceptions of young people's political participation are examined in the study. When the literature is examined, it is seen that young people's political learning processes are shaped according to their political attitudes, behaviors, age, experiences and the environmental conditions they are in (Hart et al. 2004: 593). When examined in terms of age, young people's political apathy can be seen as normal (Delli Carpini, 2000:341-346; Quantilier, 2007:165; Qdegard and Berglund, 2008:598). The young people have inadequate experience in the ages between 14 and 19 about political participation, because their priorities are maturation, education, career and partnering. The curriculum of different educational areas (Quantitative/Equal Weighted) in high schools are important for young people to form political consciousness. It is expected that the lack of human rights and democracy lesson in the quantitative education curriculum will make significant differences in the perceptions of political participation of

young people who do not take this lesson and the ones who take it. In addition, participation to voluntary activities or membership to organizations engaged studies for youth are expected to make a meaningful difference in terms of political participation (Neundorf and Smets, 2015:8-9; Flanagan and Faison, 2001:11). It is also seen that the perceptions of political participation of young boys are more developed than young girls (Eccles and Barber, 1999: 16-18; Gordon, 2008:32). Finally, membership experiences in political youth organizations (e.g., service organizations, student council, drama clubs, musical groups, and religious organizations) have significant and positive effects on political participation of youth. These voluntary actions and organizations may create new political participation types (Farthing, 2010: 191).

The hypotheses of this study are given below:

H1: There is no significant difference between the tendencies of political participation of young people according to their educational field.

H2: There is no significant difference between the tendencies of political participation of young people according to their gender.

H3: There is no significant difference between the tendencies of political participation of young people according to their membership to organizations engaged in activities related to youth.

H4: There is no significant difference between the tendencies of political participation of young people according to their age.

1. Methodology

In this research, quantitative research methods have been applied to determine the dimensions of political participation for young people aged between 14 and 19 in Şirnak City Center in the last quarter of 2015 and also it has been endeavored to determine whether young people's demographic properties (gender, age and education fields) and their membership to organizations engaged in activities related to youth constitutes a significant difference on their political participation. The data used in the analysis were collected by applying survey technique. Ryan's (1995) model was used to determine the sample size in the study in which the random sampling method was used. In the last quarter of 2015, there are a total of 1789 high school students in Şirnak Multi-Programmed High School between 14-19 years of age. The young people in 9th and 10th grade classes were excluded from the survey because their educational field has not been specified. It is found that 379 pieces of data are adequate for research analysis when Ryan's formula is applied to determine the number of samples to represent the total young people in 14-19 age group at Şirnak City Center. In order to increase the validity and reliability of the study, 700 questionnaire forms were filled by young people who are at 11th and 12th grade classes with the help of their teachers between the dates of 2-16 November 2015. 502 valid return was provided.

First of all, reliability and validity analysis were performed, then explanatory factor analysis and basic component analysis were achieved and this featured the study as an empirically focused study on the political participation perceptions of young people in Şırnak where is in development process. As a result, four factors were determined for political participation of youth. Then, each factor in the measurement was analyzed with descriptive statistical methods. Finally, it has been tested whether it created a difference between demographic properties (gender, age and educational field) and membership to organizations engaged in activities related to youth on perception of young people about political participation. Non-parametric statistical tests were used while hypotheses were tested because the data were not normally distributed. The analysis of the scale were investigated in SPSS v.23.

2. Results

Descriptive Analysis:

252 (50.2%) young boys and 250 (49.8%) young girls were randomly selected. The number of young people in the age range of 14-15 years was 103 (20.5%), the number of young people in the age range of 16-17 was 224 (44.6%) and the number of young people in the age range of 18-19 was 175 (34.9%). 276 (55%) of the young people included in the sampling were educated in 'equal weighted field' while 191 (38%) were educated in 'mathematics and science field'. The remaining 35 young people (7%) did not mention their educational field. 322 young people (64.1%) did not have any membership to organizations engaged in activities related to youth and 178 of them (35,5%) had a membership to organizations engaged in activities related to youth in the sampling. The remaining 0.4% did not specify whether or not they had a membership to organizations engaged in activities related to youth. As the ages of young people increase, it seems that their memberships to organizations engaged in activities related to youth also increases. While 2% of young people between the ages of 14-15 have memberships to organizations engaged activities related to youth, 6% of young people between the ages of 16-17 have memberships to organizations engaged activities related to youth. Besides, 5,6% of young people between the ages of 18-19 have memberships to organizations engaged activities related to youth. It was found that there is a significant difference between boys and girls in respect to a membership to organizations engaged activities related to youth. While male membership rate was 31.1%, this rate was 4,4% for girls. While 18.7% of young people who are educated in 'equal weighted field' had memberships to organizations engaged in voluntary activities, 12.9% of young people who are educated in 'mathematics and science field' had memberships to organizations engaged in voluntary activities. A total of 50 young people gave answer to the question about the membership of organizations engaged in voluntary activities. Their average membership duration was 8.6 months. A total of 30 young people gave answer to the question of active participation in an activity. Their average duration of being active in these activities was 11.3 months.

Validity and Reliability Analysis:

The reliability coefficient of the study (Cronbach Alpha) was 0.777. It was determined that the selected sample has significant power to represent the universe because Barlett test value was 1614,909 and Barlett test is significant at the .05 significance level ($p = .000 < 0.05$). Then factor analysis was performed to identify factors for validity procedures. The principal component analysis was carried out in order to determine the factor structures. It was found that KMO value was acceptable (KMO value=0.771) for analysis. The total variance amount of the four factors explained was 62.373%. The variance amounts explained by the factors were determined as 27.622% for the first factor, 13.061% for the second factor, 11.837% for the third factor and 9.853% for the fourth factor. The results of the Varimax Rotation Analysis to determine the distribution of factors were presented in the table below.

Table 1: Realibility and Validity Results of Scale

Dimensions	Questions	Active Civil Participation	Motivation	Communication Channels	Personel Characteristics	Cronbach a of Dimensions	Cronbach a of Scale
Active Civil Participation	In the society, young people are given the right to speak about decision-making.	.821				0.739	.777
	Young people are actively involved in the policy making process	.787					
	There are opportunities for young people to participate in decision-making mechanisms	.758					
Motivation	Having a good youth organization brings out participation opportunities		.751			0.679	
	Young people have the right to participate in the electoral process		.770				
	Young people have the right to be included in social media campaigns during the election process.		.752				
Communication Channels	The main channels (public institutions and organizations, NGOs and local governments) are in communication for the participation of young people.			.813		0.696	
	Communication channels and new media (internet environment) are involved in the collaboration about the participation of young people			.767			
	Relationships between youth participation and civil society support participation			.631			
	Young people have good relationships with decision makers			.633			
Personel Characteristics	Freedom and participation				.866	.812	
	Frugality				.829		
	Perseverance				.797		

Active Civil Participation: As civil activities increase in a society, voting in elections loses its importance as a political participation activity. It is expected that young people who are members of voluntary associations will have higher political participation in the future. The involvement of young people in non-school activities encourages young people for political involvement in the future, especially in volunteer organizations, developing their representation skills, speaking in public forums, and building community identity (Eccles and Barber 1999: 11). The voluntary activities which are attended by young people represent a social learning process for political participation. Out-of-school volunteer activities have a long-term impact (7 to 10 years) on the political participation of young people in the long run (McFarland and Thomas, 2006: 405). In situations where schools cannot meet the needs of students, NGOs actively take part in helping young people identify common interests, engage peers in action, and work in the community to change power relationships in ways that result in meaningful institutional change (Mitra, Serriere and Kirshner, 2014: 294). It has emerged that young people in Europe have less formal political participation. In fact, young people are not indifferent to political participation. Instead of participating in policy production mechanisms, youth prefer to be political consumers and prefer to participate more unorganized political activities and online political platforms. The Internet provides youth with the opportunity to obtain information, to provide new documents, to communicate with institutions, organizations, policy makers and local administrations. Young people do not follow politicians but follow political events (Pilkington and Pollock, 2015: 4-5). In the United States, high schools support youth participation in policy making by scholarship support policy. Youth participation in American high schools takes place in three platforms: youth activism, youth leadership and participation in class meetings. The collective actions performed by young people to challenge the injustices they face in their schools or in their neighborhoods may turn into political participation in the future. In Sweden, students organize class meetings by creating a council called the Circle Clock to participate in discussions on the main activities of schools including teaching, learning and classroom or school-wide decision-making practices. At these meetings, while gaining multi-faceted thinking skills by making researches and developing practices in the fields of social studies and civel education, they try to discover ways to give decisions about their life and society and to solve the problems of the world. In situations where schools cannot respond to the needs of young people, NGOs actively help them identify their common interests, enable peers to mobilize each other, and work in the community to change power relationships in ways that result in meaningful institutional change (Mitra, Serriere and Kirshner, 2014: 294). In Şırnak, it is seen that young people between the ages of 14 and 19 in the city center (mean of item=2,71) were not sufficiently given the right to speak about decision-making. Young people were not actively involved in decision-making processes (mean of item=2,96), and the opportunities for young people to participation were not enough (mean of item=2,73).

Motivation: Youth programs and volunteer activities are also influential in creating responsibilities for young people, communicating with adults, acquiring new skills, expressing themselves better, and building social awareness about participation as well as political participation awareness (Wood et al., 2009: 300-303). The permanence of organized programs enhances voluntary participation while developing social dialogue with non-governmental organizations and public institutions (McFarland and Thomas, 2006: 421, Yates and Youniss, 1998: 500-501). Farthing (2010: 188-190) presented an empirical study on the ways that young fun political forms of action can be incorporated into the practice of cultural leisure in order to increase the political tendencies of young people. While young people prefer to be away from contemporary political unrest, music is more involved in non-traditional political participation, such as organizing dance events, symbolic actions and protests. The application of non-traditional forms of political participation in new social movements provides for the creation of communication opportunities where more inclusive and comprehensive discussions of politics take place. Education provides opportunities for exploring alternative ideas about the community, building solidarity networks, decision-making and planning for future actions especially in Australia, Canada and Britain (Wilkinson and Mulgan, 1995: 99-100). In Şirnak City Center, young people have the motivation to increase participation tendencies when they have a good youth organization (mean of item=3,22). Young people were aware of their rights to participate in the electoral process (mean of item=3,57) and tended to participate in social media campaigns (mean of item=3,30).

Communication Channels: Local governments use the political participation of young people as a bridge to achieve their political system goals. In addition, Civil Society Organizations and city councils serve this purpose in the business association with local governments (Özer, 2011: 55-57). Media and communication channels also have an important impact on the creation of political awareness (Rashid and Gao, 2012: 186). Because the media is a resource for young people to learn about various political events, a misconceptualization shows that young people who use remote media and communication channels have a greater awareness of political events and are closely interested in political events of the recent past (Bakker and de Vresse, 2011: 458-460). The participation in civil associations as well as the access to the media and communication channels can also lead to information sharing. More importantly, non-governmental organizations can encourage trust and co-operation and, with the help of development projects and they can encourage young people to acquire leadership qualities in political parties in the future and to engage more with politics, democracy and citizenship issues (Rashid and Gao, 2012: 186). It may make the political participation of young people more possible in the future, include the voting of members and create the sense of belonging that political parties will develop (McFarland and Thomas, 2010: 8-9). However, main communication channels such as public institutions and organizations, NGOs and local governments that

turn the motivation of young people into participation in Şirnak City Center seemed to be weak (mean of item=2,51). Although the participation of young people and civil society relationships supported participation (mean of item=3,05), the activities that young people can actively participate in were not enough (mean of item=2,67). It seemed that the relationships that young people had with decision makers are not good enough (mean of item=2,87).

Personal Characteristics: Discarding traditions leads to the creation of more individualized lifestyles and policies by changing the relationship between the individual and society. Today's young people have a high self-esteem, an individualistic view of events, a lack of loyalty and impatience (Bozkuş, 2009). Instead of using physical spaces, youth prefer to express their ideas using internet technology and virtual networks (The Smart Work, 2009). They are less concerned with policy and democratic systems (Delli Carpini, 2000: 341; Henn, Weinstein and Wring, 2002: 185). The political indifference of young people derives from the life cycle of political participation, from youth's postmodern political forms of participation and from youth's political perceptions and attitudes (Quintelier, 2007: 166-170). Characteristically, the freedom and participation tendencies of youth were expected to be higher at digital age, however, this tendency was seen to remain intermediate level in Şirnak (mean of item=2,98). It was also seen that the participation of young people did not show continuity and they were not frugal (mean of item=2,88) and perseverance (mean of item=2,86) enough to use efficiently the available resources for their participation.

Hypothesis Tests:

Prior to the testing of hypotheses, it was determined whether the dimensions of the political participation scale were appropriate for normal distribution. According to Kolmogorov-Smirnov test results, it was understood that the average values of the dimensions of political participation were not normally distributed according to age, gender, educational field and membership to organizations engaged in activities related to youth ($p = 0.000 \leq 0.05$). Therefore, one-way analysis of variance could not be used to test hypotheses. Instead of one-way analysis of variance, the nonparametric Kruskal-Wallis H test (k-sample) and Mann Whitney U test (2 samples) were used.

Table 2: Analysis of Political Participation Dimensions: Education Field-Gender-Membership-Age

		Active Civil Participation	Motivation	Communication Channels	Personal Characteristics
Education	Mann-Whitney U	22915.000	24591.000	22788.500	22601.500
	Wilcoxon W	41251.000	42927.000	41124.500	40937.500
	Z	-2.412	-1.239	-2.497	-2.636
	Significance Level (2-Tailed)	.016	.215	.013	.008
Gender	Mann-Whitney U	11188.000	17832.500	16582.500	16631.500
	Wilcoxon W	42563.000	49207.500	47957.500	48006.500
	Z	-12.552	-8.456	-9.207	-9.204
	Significance Level (2-Tailed)	.000	.000	.000	.000
Membership	Mann-Whitney U	12743.500	11750.000	10496.000	13715.000
	Wilcoxon W	64746.500	63753.000	62499.000	65718.000
	Z	-10.331	-10.988	-11.775	-9.718
	Significance Level (2-Tailed)	.000	.000	.000	.000
Age	Chi-Square	146.057	163.311	156.192	156.617
	Degrees of Freedom	2	2	2	2
	Significance Level (2-Tailed)	.000	.000	.000	.000

According to these results, all hypotheses were rejected. Only motivation of young people did not differ significantly to education field. This means that youth's motivation may turn into participation when restructuring works have finished in Şirnak and when facilities have become completely active for cultural and sportive activities, art and out of school curriculum education. Active civil participation, motivation, communication channels and personal characteristics, which are the political participation dimensions of young people, differ significantly according to education field, gender, age and membership to organizations engaged in activities related to youth.

Table 3: Political Participation of Youth: Education Field-Gender -Membership-Age

		Active Civil Participation	Motivation	Communication Channels	Personal Characteristics
Education Field	Equal weighted	2.881	3.392	2.855	2.980
	Quantitative	2.638	3.246	2.633	2.745
Gender	Female	2.183	2.959	2.385	2.489
	Male	3.407	3.760	3.157	3.316
Membership	Having no membership	2.416	2.976	2.405	2.570
	Have a membership	3.492	4.054	3.426	3.498
Age Range	14-15	1.825	2.287	1.981	2.061
	16-17	2.725	3.326	2.646	2.753
	18-19	3.463	4.038	3.400	3.594

When the political participations of young people were evaluated according to the education fields, it was seen that the young people who were educated on the 'equal weighted field' their political participation because of taking Democracy and Human Rights course showed higher than the young people who were educated on the 'mathematics and science field'. When the political participation of young people was compared according to their sex, it was seen that the tendency of boys to political participation is higher than that of girls. The membership of young people to organizations engaged in activities related to youth seemed to increase their tendency to political participation. It was observed that the tendency of political participation of young people aged between 14 and 15 years was low and the tendency of political participation increased as young people grew older.

3. Discussion and Suggestions

The results of the study are basically parallel to the literature in terms of many dimensions. First, although youth education policies and strategies are crucial, it seems that young people do not make the desired contribution towards participation and pro-activeness. In particular, there is a need to develop educational content in a framework that promotes the development and leadership characteristics of young people. Secondly, in particular, girls need to be supported in this framework and a training regarding their accession process. It is necessary that young people are supported by civil society organizations that develop humanistic and social responsibility awareness for the public and make it a part of

education and training. In this context, it is very important to have initiatives that develop ad hoc organizations in the field of environment, public awareness and social sensitivity studies to create participation attitudes of young people in the schools. Finally, it seems that there is a need for structures and organizations for the development of young people on a global scale with every age-specific education, materials and development activities. Particularly in central and local policy makers' decision-making mechanisms, it is of great importance to take initiatives in these fields. Organizational, structural and educational arrangements should be made to train young people more efficiently and effectively. In addition to these, by the announcement of services through the support of technology, the interest of youth should be attracted to politics, democracy and justice. Open educational contents need to be developed for young people. Some targets have to be put in front of young people and responsibilities should be given to young people to achieve these goals. In short, if the needs and expectations of youth are met, their motivation for inclusion in political processes will increase and future institutional youth structures will be revealed. Policy makers should develop strategies to support youth participation and prepare and plan action plans about young people by taking them into consideration. The number of innovation spaces where young people can meet and come together should be increased and innovative ideas that can be shared by organizing campaigns, activities, workshops, trainings and film shows for the projects should be provided.

Kaynakça/References

- Adu-Gymfi, J. (2015) Barriers to Children and Young People's Participation in Policy Making in Ghana, *Journal of Social Sciences*, 11(4): 363-380
- Aksoy, E. B. (2013) Cizre Örneğinde Etnisite İçi Karşılaşma Biçimleri, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Antropoloji Anabilim Dalı Doktora Tezi Ankara.
- Albanesi, C.; Cicognani, E.; Zani, B. (2007) Sense of Community, Civic Engagement and Social Well-being in Italian Adolescents, *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 17(5): 387-406
- Altın, E.; Kasımoğlu, M. (2016) Gençlerin Sosyo-Ekonomik ve Siyasal Katılımları: Dünyadan Örnekler ve Türkiye için Öneriler, *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 4(1): 149-180
- Bakker, T. P.; de Vreese, C. H. (2011) Good News for the Future? Young People, Internet Use, and Political Participation, *Communication Research*, 38(4): 451-470.
- Baz, İ. (2011) Geçmişten Günümüze İdil Sempozyumu ve Geçmişten Günümüze İdil Kitabı, Şırnak Üniversitesi, İlayhat *Fakültesi Dergisi*, 214-224
- Beck, P. A.; Jennings, M. K. (1982) Pathways to Participation, *American Political Science Review*, 76(1): 94-108

- Bilgiç, M. S.; Akyürek, S. (2012) *Türkiye’de Kürtler ve Toplumsal Algılar*, Bilgesam Yayınları, İstanbul.
- Bozkuş, F. (2009). Gelecek, Y Neslinin Kalbini Çalan Şirketler, *Ekonomist*. Retrieved January 12, 2016, from website: <http://www.ekonomist.com.tr/gelecek-yneslinin-kalbini-calan-sirketlerin-haberler/>
- Chaffee, S. H.; Kanihan, S. F. (1997) Learning about Politics from the Mass Media, *Political Communication*, (14): 421-430
- Chuan, A.; Chang, H. (2012) Youth Participation in East Asia, *Asian Barometer Working Paper Series*, No: 73, Global Asian Barometer, p. 1-28
- Delli Carpini, M. X. (2000) Gen.com: Youth, Civic Engagement, and the New Information Environment, *Political Communication*, 17(4): 341-349,
- DİKA (2013) Ortadoğu’ya Açılan Kapı Şırnak
- Eccles, J. S.; Barber, B. L. (1999) Student Council, Volunteering, Basketball, or Marching Band: What Kind of Extracurricular Involvement Matters, *Journal of Adolescent Research*, (14): 10-43
- Esen, A. (2007) Gençliğin Yerel Siyasete Katılımı, *Yerel Siyaset*, (23): 34-35
- Farthing, R. (2010) The Politics of Youthful Antipolitics: Representing the ‘Issue’ of Youth Participation in Politics, *Journal of Youth Studies*, 13(2): 181-195
- Flanagan, C. A.; Faison, N. (2001) Youth Civic Development: Implications of Research for Social Policy and Programs, *Social Policy Report*, 15(1): 3-16
- Flanagan, C. A.; Syvertsen, A. K.; Stout, M. D. (2007) Civic Measurement Models: Tapping Adolescents’ Civic Engagement, *Circle Working Paper* 55.
- Gordon, H. R. (2008) Gendered Paths to Teenage Political Participation: Parental Power, Civic Mobility, and Youth Activism, *Gender & Society*, 22(1): 31-55.
- Gültekin, M. C. (2017) Üniversite Öğrencilerinin Siyasal Yaşama Katılım Boyutlarının İncelenmesi: Mardin Örneği, *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2): 1559-1580
- Hart, D.; Atkins, R.; Markey, P.; Youniss, J. (2004) Youth Bulges in Communities: The Effects of Age Structure on Adolescent Civic Knowledge and Civic Participation, *Psychological Science*, 15(9): 591-597
- Hawkins, M. T.; Letcher, P.; Sanson, A.; Smart, D.; Toumbourou, J. W. (2009) Positive Development in Emerging Adulthood, *Australian Journal of Psychology*, 61(2): 89-99
- Henn, Matt; Weinstein, Mark; Wring, Dominic (2002) A Generation Apart? Youth and Political Participation in Britain, *British Journal of Politics and International Relations*, 4(2): 167-192
- Jennings, M. K.; Stoker, L.; Bowers, J. (2009) Politics Across Generations: Family Transmission Re-examined, *The Journal of Politics*, 71(3): 782-799
- Kroh, M.; Selb, P. (2009) Inheritance and the Dynamics of Party Identification, *Political Behavior*, 31(4): 559-574
- Kumar, Sanjay (2014) *Indian Youth and Electoral Politics: An Emerging Engagement*, Sage Publications, India.
- Matthews, H.; Limb, M. (1998). The Right to Say: The Development of Youth Councils/Forums Within the UK, *Area*, 30(1): 66-78
- McFarland, D. A.; Thomas, R. J. (2006) Bowling Young: How Youth Voluntary Associations Influence Adult Political Participation, *American Sociological Review*, 71(June): 401-425

- McFarland, D. A.; Thomas, R. J. (2010) Joining Young, Voting Young: The Effects of Youth Voluntary Associations on Early Adult Voting, CIRCLE Working Paper No: 73, Tufts University, USA.
- Mitra, D.; Serriere, S.; Kirshner, B. (2014) Youth Participation in U.S. Contexts: Student Voice Without a National Mandate, *Children & Society*, 28: 292-304
- Morgan, L.; Kunkel, S. R. (2016) *Aging, Society and the Life Course*, Springer Publishing Company, Fifth Edition, New York.
- Neundorf, A.; Smets, K. (2015) *Political Socialization and the Making of Citizens*, Oxford Handbooks Online
- Özcan, D. (2012) Küreselleşmenin Mekansal Etkileri Bağlamında Şırnak İli'nin Değişim Analizi, I. Türkiye Lisansüstü Çalışmaları Kongresi Bildiriler Kitabı, 29 Haziran - 1 Temmuz 2012, Konya, s. 151-169
- Özer, Y. E. (2011) Gençlerin Toplumsal Yaşama Katılımı ve Yerel Yönetimlerin Rolü, *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 26(1): 43-65
- Özyurt, C. (2010) Üniversite Öğrencilerinin Siyasal Katılım Davranışları: 29 Mart 2009 Yerel Seçimleri, Balıkesir Örneği, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(33): 289-320.
- Park, A.; Phillips, M.; Johnson, M. (2004) Young People in Britain: The Attitudes and Experiences of 12 to 19 Years Olds, Research Report No: 564, National Centre For Social Research.
- Pilkington, H.; Pollock, G. (2015) Politics are Bollocks': Youth, Politics and Activism in Contemporary Europe, *The Sociological Review*, 63(2): 1-35
- Qdegard, G.; Berglund, F. (2008) Political Participation in Late Modernity Among Norwegian Youth: An Individual Choice or A Statement of Social Class, *Journal of Youth Studies*, 11(6): 593-610
- Quintelier, Ellen (2007) Differences in Political Participation Between Young and Old People, *Contemporary Politics*, 13(2): 165-180
- Rashid, Md. Mamun-ur; Gao, Qijie (2012) Determinants of Rural Youth's Attitude and Involvement in Bangladesh Politics, *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(23): 183-193
- Roker, D., Player, K., and Coleman, J. (1999). Young People's Voluntary and Campaigning Activities as Sources of Political Education, *Oxford Review of Education*, 25(1-2): 185-198
- Ryan, C. (1995), *Researching Tourist Satisfaction Issues, Concepts, Problems*, London: Routledge.
- Shapiro, R. Y. (2002) Book Review: The Private Roots of Public Action: Gender, Equality, and Political Participation by Nancy Burns, Kay Lehman Schlozman, and Sidney Verba, *Political Science Quarterly*, 117(3): 497-499
- Sodes (2017) Şırnak 2017 Yılı Kabul Edilen Asil Sodes Proje Listesi
- Şırnak Valiliği (2016) Şırnak Şehri-Nuh Şırnak Bülten, Sayı:5, Temmuz, Şırnak.
- Tatar, T. (2003) Malatya'da Siyasal Katılım: Karşılaştırmalı Bir Analiz, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1): 331-350
- Tekin, G. (2015) Gençlerin Siyasal Katılımında Kitle İletişim Araçlarının Rolü, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
- The Smart Work Company Ltd. (2009) Generation Y: Coming to a Workplace Near You. Retrieved January 12, 2018, from website: www.thesmartworkcompany.com
- TÜİK (2016) Sinema ve Tiyatro İstatistikleri
- van Deth, J. W. (2014) A Conceptual Map of Political Participation, *Acta Politica*, 49(3): 349-367.

- Verba, S.; Schlozman, K. L.; Burns, N. (2003) *Family Ties: Understanding the Intergenerational Transmission of Political Participation, Social Inequality Families and Neighbourhoods*, Russell Sage Foundation
- White, C.; Bruce, S.; Ritchie, J. (2000) *Young People's Politics: Political Interest and Engagement Amongst 14-24 Year Olds*, Joseph Rowntree Foundation, London
- Wilkinson, H.; Mulgan, G. (1995) *Freedom's Children: Work, Relationships and Politics for 18-34 year olds in Britain Today*, Demos, London
- Wood, D.; Larson, R. W.; Brown, J. (2009) How Adolescents Come to See Themselves as More Responsible Through Participation in Youth Programs, *Child Development*, 80(1): 295-309.
- Yates, M.; Youniss, J. (1998) Community Service and Political Identity Development in Adolescence, *Journal of Social Issues*, 54(3): 495-512.
- Yılmaz, V.; Oy, B. (2014) Türkiye'de Gençler ve Siyasi Katılım: Sosyo-Ekonomik Statü Fark Yaratıyor mu, Şebeke Gençlerin Katılımı Projesi Kitapları, No:5, İstanbul.
- Zaff, J. F.; Malanchuk, O.; Eccles, J. S. (2008) Predicting Positive Citizenship from Adolescence to Young Adulthood: The Effects of a Civic Context, *Applied Developmental Science*, 12(1): 38-53